

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
3 fl. po pošti.

Št. 10.

15. oktobra 1856.

V. tečaj.

Pridiga za pet in dvajseto nedeljo po binkoštih.

(Mi vsi se vozimo po nevarnem morju.)

„Velik vihar je ustal na morju, tako da so valovi čolnič pokrivali.“ Mat. 8, 24.

U v o d.

Naj rajši je Jezus hodil po krajih Galilejskega morja. Tam okoli je učil, čudeže delal in sprical vsem ljudem, da je pravi Sin božji in izveličar človeški. Tudi danes vidimo Jezusa pri Galilejskem morju. Hotel se je prepeljati unkraj morja, da bi tudi ondi učil. Stopil je toraj v čolnič, in njegovi učenci ž njim. Nekaj časa se peljejo srečno po morju. Pa naenkrat se vzdigne hud vihar, črne megle zakrivajo milo nebo in morje goni strašne valove. Kakor brezdni globoki se odpirajo temne globočine, kakor hribi visoki se vzdigujejo šumeči valovi: — rahel čolnič pa plava po morju, se ve da je v velikej nevarnosti, v temnej globočini najti svoj črni grob. — Jezus pa v ladji mirno počiva in spi; njegovi učenci se pa bojijo in trepetajo. Sirote so pozabili, da On vsegamogočni zmiram nad njimi bedi. Šli so toraj njega dramit in pomoči prosit. Trepetaje so rekli: „Gospod! otmi nas, pomagaj nam, da se ne potopimo!“ Jezus ustane, in očita jim, da se tako bojijo: „Zakaj se toliko bojite, jim ostro zaverne, vi maloverni! Ali mar nisem dosedaj vedno še skerbela za vas; ali mar mislite, da vam pomagati ne morem ali nočem?“ Sedaj vzdigne Jezus svojo mogočno roko, stegne svoj božji perst in zapove vetrovom in morju, in bila je velika tihota. Vihar ne dahne več, valovi ravno ležijo, morje je mirno, nebo se lepo zvedri, Jezus pa in njegovi učenci se veselo peljejo unkraj morja in doidejo srečno, kamor so bili namenjeni. To je prigodba, ktero nam pripoveduje današnje sv. evangelje; in veste, komu je podobna letá prigodba? „Sedajno življenje, pravi sv. Avguštin, je podobno morju, po katerem se vozimo.“ Ja ljubi moji! Mi vsi se vozimo po nevarnem morju sedajnega življenja. To resnico hočemo danes premišljevati in pogledati:

1. Morje, po katerem se vozimo;
2. Ladjo, v kateri se vozimo, in
3. Deželo, kamor se vozimo. Poslušajte!

Razlaganje.

Sv. evangelje pravi: „Ustal je velik vihar na morju, tako da so valovi čolnič pokrivali.“ Po morju voziti se je vselej nevarno; zatoraj pravimo: „Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda.“ Viharji se vzdigajo in hočejo ladjo prekucniti, — valovi kipijo in hočejo ladjo zaliti, — pečine naproti molijo in hočejo ladjo zdrobiti, tudi hudobni in bezbožni ljudje prežijo, in hočejo ladjo oropati in ljudi pokončati. Glejte! koliko nevarnost!

1. Nevarno je tudi morje sedajnega življenja, po katerem se mi vsi vozimo.

Sedajno življenje je podobno morju, po katerem se vozimo, pravi sv. Avguštin in pristavlja: „Ne manjka vetrov in viharjev, ki nas napadajo; tudi skušnjav ne manjka, ktere hočejo našo ladjo zaliti.“ Keršanski poslušavci! ali mar temu ni taka? Ali se mar vselej mirno in veselo peljemo po morju sedajnega življenja? Pride ubožstvo in nesreča, ktera nas tare, — pride huda bolezen, ktera nas potlači na bolno postelj, — pride nemila smert, ktera nam pobere nar ljubšega človeka, pride oster jezik, ki nam krade nar boljše blago, pride jeza in sovražstvo, ki loči zakonske in sosedje, — pa ljubi moji! kdo bi naštel vse nevihte in viharje, ki strašno bijejo na našo ladjico in jo pokrivajo. Pri naši vožnji se milo nebo nad nami le rado stemni, pogostoma bliska in gromi, oh veselja je le malo, žalosti pa veliko! Kje je hiša brez težav in križev? — Pa dosedaj sem še le v misel vzel tiste nevihte in viharje, ki nam nanašajo časnih nesreč; so pa tudi še nevihte in viharji, ki protijo naši duši, in jo hočejo pogubiti večne čase. Naše serce je popačeno in k hudemu nagnjeno; in kakor valovi na globokem morju se vzdiguje v človeškem sercu pregrešno nagnjenje. Oh kako človeka veseli, prav visoko svojo glavo nositi in povzdigovati se! Kako kmalo se človek spozabi, da nima mere pri jedi in pijači, in svoj kervavi denar po nemarnem zapravlja! Kako zvesto in terdo je treba gledati, da meseno poželenje in nečiste misli človeka ne zalezejo in zmotijo! Kako lahko se zgodi, da človek dolgo časa jezo derži in in v sovražstvu živi. Glejte, ljubi moji! to so strašni valovi, ki se vzdigujejo v našem sercu, kakor Jezus sam uči: „Iz serca izhajajo hude misli, ubijanje, prešestva, loternije, tatvine, krive pričevanja, preklinovanje“, Mat. 15, 19. Po verhu je pa še veliko hudobnih ljudi, ki viharje in valove v našem sercu zbujaajo in podpihujejo. Ali poznaš človeka, ki se ne posti zapovedane postne dni, ki božjo službo in ssv. zakramente zanemarja, in se v cerkvi nespodobno obnaša? Ali vidiš tamle ljudi pri mizi sedeti, kako nesramno se pogovarjajo in kake umazane pesmi pojo? Glej ga tamle zapeljivca, kako

lovi nedolžno dušo, kako sladko jej govori, kake zlate obljube jej dela? Vidiš ga tamle pijanca, kako gerdo razsaja in strašno preklinja, kako draži in šunta? Ljubi moji! ti in vsi jim podobni so tisti, ki viharje in nevihte v našem sercu zbuja in podpihujejo, ti so, ki hočejo našo ladjico potopiti v grešno morje; ti so, ki pomagajo samemu peklskemu; zakaj tudi ta okoli hodi kakor rujoveč lev, in išče, koga bi zmotil, zapeljal in požerl. Oh koliko jih je, ki jih peklenški v svoje mreže vjeme, zgrabi in pokonča! Ljubi poslušavci! Naše serce je slabo in k hudemu nagnjeno, lahko se toraj napravi huda burja v našem sercu; — hudobni svet in sam hudič nas vabi in vleče grešiti in žaliti Boga. Nevarno je toraj morje, po katerem se vozimo. —

Rahla je ladjica našega življenja, v sredi nevarnega morja nad strašnimi globočinami se verti; kaj je storiti, da se ne zdrobi in potopi. Sv. Avguštin pravi dalej: „Burje in skušnjave bijejo na tvojo ladjico, za to ker je Jezus v tebi zaspal. Zbudi ga! Ako se Jezus zbudi, tvoja vera oživi, boš vidil, da nobena burja ne bo več tresla tvojega serca; zakaj tvoja vera bo zmagala in pomirila vetrove in valove.“ Ja ljubi poslušavci!

2. Sveta katolijska cerkev je tista ladja, v kateri se srečno vozimo; zakaj ona hrani Jezusa v presvetem rešnjem telesu in uči pravo vero njegovo. Sv. evangelje pripoveduje, da so učenci k Jezusu pristopili in so ga zbudili rekoč: Gospod! otmi nas, poginjamo. Učenci so toraj pričakovali, da jim bo Jezus pomagal; pa preslaba je še bila do Jezusa njih vera, premalo njihovo zaupanje. Preveč so se bali in trepetali, ako ravno je bil vsegamogočni Gospod življenja in smerti pri njih na ladji. Zatoraj jih Jezus terdo pogleda, in jih pokrega rekoč: „Zakaj se bojite, vi maloverni?“ Pa vendar pomaga; on zapove vetrovom in in morju, in bila je velika tihota. Glejte, priserčni moji! pri Jezusu so učenci na ladji pomoči iskali, in pomoči tudi našli. Delajmo tudi mi tako, mi, ki se vozimo po nevarnem morju sedajnega življenja; kličimo k Jezusu: Gospod! pomagaj in otmi nas, da ne poginemo! Tudi nas bode uslišal, tudi nam bode pomagal; zakaj On sam ja pravi: „Prositate, in se vam bo dalo, iščite, in bote našli, terkajte, in vam se bo odperlo“, Mat. 7, 7. in: „Karkoli bote mojega Očeta prosili v mojem imenu, vam bode dal“, Jan. 16, 23. Jezus ni le samo po današnjem sv. evangelju pokazal, da pomagati more in hoče, temuč poglejte v sveto pismo, kaj ono od Jezusa pričuje. Beremo v sv. pismu, da je bolnike ozdravljaj, lačne nasitoval, nevedne podučeval, žalostne tolažil, grešnike spreobračal, zgubljene ovčice iskal, razbojniku odpustil in za svoje morivce prosil. To so bili za borne ljudi strašni viharji, katerih tudi mi še sedaj doživljamo, — in usmiljeni Jezus je pomagal; kaj bi nam ne pomagal, nam, za ktere

je svojo presveto kerv prelil? Zategavoljo zaupajmo in kličimo: Gospod, pomagaj in jaz ne poginem, — kličimo kakor je nekdaj klical sv. Bernard: „Naj da svet razsaja, hudič tuli, meso se punta, vendar hočem na te zaupati; zakaj kdo je na Te zaupal, „o Gospod! in je prišel v sramoto?“ Sedaj vemo, kje imamo pomoči prositi in pričakovati, ako serditi valovi rahlo ladjico našega življenja hočejo zaliti: K Jezusu pritecimo, Gospod bo pomagal in zapovedal vetrovom in morju, da bo velika tihota! Kje pa najdemo Jezusa, ki nam vselej pomagati more in hoče? Kje drugod, kakor v svetej katolijskej cerkvi, ker je On sam rekel: „Jaz sem pri vas do konca sveta“, Mat. 28, 20. Ja v sv. kat. cerkvi je Jezus Kristus; zakaj ona uči njegove sv. nauke, ona hrani njegove ssv. zakramente, ona kaže nam Jezusa v svetem tabernakeljnu pod podobo belega kruha, ona deli vsem pravovernim vse tiste skrivne gnade, ktere nam je Jezus pridobil in zaslužil na sv. križu. Zatoraj so že stari cerkovni učeniki sv. katolijsko cerkev imenovali Noetovo barko. Noe in njegova družina ni konec vzela v vesolnem potopu, srečno so bili vsi oteti; srečno oteti bojo vsi, ki po nevarnem morju tega življenja plavajo v sv. kat. cerkvi. Sv. kat. cerkev deli vsem Jezusov nauk, ki nas tako lepo podučuje in čudovitno tolaži, nas od greha odvrtačuje in k dobremu spodbada; — ona nam ponuja ssv. zakramente, ki nam delijo božje pomoči, nas grehov čistijo in nas redijo za večno življenje. Večna hvala milemu Bogu, da smo katolijski kristjani, da nas je Bog posadil na tisto sveto ladjo, v kateri se srečno vozimo po nevarnem morju sedajnega življenja! Kam pa gre naš pot, — kje je dežela, kamor se vozimo? —

Vihar se je vlegel, bilo je po morju vse tiho, in sv. evangelist Matevž 8, 28 daleč pripoveduje, da so vsi — Jezus in njegovi učenci — srečno prišli na uno stran morja v deželo Gerazenarjev. Kam pa mi pridemo, ako svojo vožnjo po nevarnem morju tega življenja srečno dokončamo? Kje je dežela, kamor se vozimo?

3. Svete nebesa so tista dežela, kamor se vozimo!

Slišali ste že praviti od mož, ki so si napravili ladjo, zapustili svoje ljube znance in domače kraje in se podali v dalne, neznane dežele. Na morju so prestali strašne burje in hude nevihte, so terpeli žeje in lakote, gorkote in mraza in stavili svoje življenje; zakaj da pa? da bi kak nov kos naše zemlje našli, da bi si nekaj zlata in srebra, nekaj žlahnih kamenov in biserov nabasali. To je vse, kar si pridobijo za toliko nevarnost, — in še tega malo kedaj srečno dosežejo! — Kaj pa nas čaka? kaj si pa mi pridobimo? „Bratje! ali ne veste, pravi sv. apostel Pavl, da tisti, kateri v ograji tekó, vsi sicer tekó, pa le eden stavo dobi? Tako tecite, da jo dosežete! Ajdi si prizadevajo, da strohljivo krono prejemejo,

mi pa nestrohljivo“, I. Kor. 9, 24. Da! nestrohljiva krona nas čaka tam goraj v presrečnej deželi, kjer novo je vse. Tam ni več burje in virov — tam je večni mir in pokoj; — tam ni več skušnjav in nevarnost — srečno je vse hudo premagano; — tam ni več hudobnih ljudi in peklenskega zalezovavca — tam so le angeli in vsi prijetli božji: „Glej, piše sv. Janez skriv. raz. 21, 3.; glej prebivališče božje z ljudmi, in prebival bo ž njimi! In oni bojo njegovo ljudstvo, in Bog sam, njih Bog, bo ž njimi. In Bog bo obrisal vse solze od njih oči, in smerti ne bo več; tudi ne bo več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker je poprejšno minulo. In kateri je sedel na sedežu, je rekel: Glej, novo storim vse.“ Sv. Peter je bil priča, ko se je Jezus na gori Tabor po nebeško spremenil; vgladal je le malo trohico veličastva Jezusovega. Vendar je ves vnet zaklical: Tukaj je dobro biti! in je hotel vselej na gori ostati. Kaj še le tamkej v deželi Očetovej bo, kjer bodemo Jezusa gledali od obličja do obličja? — Pa kaj gledam tam v neskončnej večnosti — gledam v deželo temno, smertna senca jo pokriva, gledam dežele polno revšine in temote, tam je smertna senca in vse križema, tam prebiva večna groza! (Job 10, 21.) Kaj slišim iz neskončne večnosti? Slišim strašno kričati in milo na pomoč klicati, slišim globoko zdihovati in grozno preklinjati, slišim jok in škripanje z zobmi (Mat. 22, 13.). To so človeške podobe in človeški glasi, ali so mar ti ljudje v tistej presrečnej deželi, kamor se tudi mi vozimo? Oh ljubi moji ljudje so, naši bratje in sestre so, ki so se tudi vozili po nevarnem morju tega življenja; pa — oh neskončna škoda in nesreča! potopili so se in pogubili večne čase. Tudi jim so bile vrata nebeske odperete, tudi jim je Jezus kazal pravi pot v svete nebesa, in jim pripravil mesto v hiši Očetovej; pa niso se vozili po pravem potu, niso se serčno ustavljali viharjem in nevihtam sedajnega življenja, in njih ladjica je zdrobila in potopila se! „Veliko je poklicanih, pa le malo izvoljenih; — vozke so vrata, in tesna je pot, ktera pelje k življenju: in malo jih je, ki jo najdejo“, Mat. 7, 14.

S k l e p.

Nemirno in nevarno morje je naše življenje: pogostoma se vzdigujejo viharji, ki nam naganjajo veliko težav in nevarnost. Revni in ubožci, bolniki in žalostni, grešniki in grešnice, povedajte nam, ali to ni res. Ali ni res, da naše serce v sredi šumečega morja plava, in marsiktero serce že komaj pojema! Kdo nam bo pomagal, kdo nas otel, da ne poginemo? Kje je tista ladjica, ktera nas srečno prepelje v boljšo deželo? Jezus Kristus je pomagal v hudej burji svojim učencem, — Jezus pomaga tudi nam; on je stesal čudovitno ladjo, ktera

vozi srečno in mirno vse v sv. nebesa, in ktere tudi vse peklerske moči premagati in potopiti ne morejo. Deržite se le zvesto te Jezusove ladjice, poslušajte in spolnujte lepe nauke sv. katoliške cerkve in sprejemajte vredno in pogosto njene ssv. zakramente, potem srečno veslajte proti svetim nebesom. Nemirno in nevarno je morje našega življenja, — pa viharji se vležejo, nebo se zvedri, morje utihne in skoraj je naša ladjica srečno unkraj morja, in mi smo v svetih nebesih, kjer bodemo počivali in veselili se večne čase. Ti pa, o usmiljeni Jezus! kedar v težavah in skušnjavah Tebe na pomoč kličemo in svoje roke k Tebi povzdigujemo, pomagaj nam in otmi nas, da ne poginemo, da se ne pogubimo! Amen.

Pridiga za spomin vseh vernih duš.

(Govoril L. F.)

(Rešite sebe — rešite nas!)

„Usmilite se mene, usmilite se, saj vi prijatli moji; kajti roka Gospodova me je zadela.“
Job 19, 21.

U v o d.

Spomin vseh vernih duš pelje nas toven na pokopališče, na njivo božjo, v kterej že veliko tisuč razsjanih trupel trohni, in prej ali šlej homo trohneli tudi mi. Lahko in hitro drugemale črez grobe zderčimo, kakor da bi se bali, jih spominjati se; danes pa vidimo, da še skoraj vsak gleda in išče po znanih grobih, in marsikteremu se iz dnu žalostnega serca izrinejo besede: Bog daj tim, ki pod to gomilo počivajo, in vsem vernim dušam večni mir in pokoj! Ja mirno počivajo tukaj kosti in prah, — kaka se pa godi neumerjočej duši, ktera je te kosti in prah nekdaž oživljala? Ali tudi ona uživlja večnega miru in pokoja? Nobena verna duša ni se vernila nazaj, praviti nam, kako se vernim dušam v vicah godi; pa ljubi moji! ko bi bilo nam dano, le gledati v strašne vice, gotovo žalosti in strahu bi trepetale naše serca. Vidil sem že večkrat neko podobo, vidili ste jo morebiti tudi vi. Grozno strahoviten plamen svitlo rudeč šviga na viš, — v tem žarečem plamenu — oh groza! se vidijo človeške podobe. Lasi razmetani se jim ovijajo po plečih, goreče solze debele kot jagode cerljajo iz objokanih oči, vse obličje kaže britkost, ki jo čutijo. Nage gole roke, kosti sklepajo, in stegujejo in kličejo: „Usmilite se, usmilite se mene, saj vi prijatli moji; zakaj roka Gospodova me je zadela!“ Oh strahovitna podoba, kaj nam kažeš? Tebe le pogledati spreleti nas smertna groza; kdo so te nesrečne podobe? To so tisti bratje in tiste sestre naše, ki so obsojeni v vice, da se tam čistijo vseh madežev, in plačujejo ves dolg

do poslednjega vinarja. Podoba nam pa tudi še kaže tisti strašni kraj, ki je morebiti tudi nam pripravljen, kjer bodemo morebiti terpeli in zdihovali; to so strašne vice, od katerih pravi sv. Magdalena de Pacis: „Izprosim si rajši vse težave in nadloge, kar jih je na svetu, vse dni terpeti, kakor le eno samo uro v vicah ostati.“ Zatoraj verne duše v vicah roke sklepajo in prosijo; kaj prosijo tako milo, da bi se kamen jokal? Kar nas verne duše prosijo, hočemo danes pre-mišljevali; poslušajte mile glasove iz strašne globočine, prosijo nas:

1. Rešite sebe;

2. Rešite nas! Verne duše vas prosijo, vas prosijo lepo in milo; ali jih ne bote uslišali? Poslušajte, kako?

Razlaganje.

Mislimo si človeka, ki je omočen in zmešan dirjal kakor slep po nevarnih sterminah. Ves truden obleži verh pečin in zraven strašnega prepada. Sedaj se iz spanja zbudi, v glavi se mu zjasni, mrena mu izpred oči pade, ves zavzet gleda okoli sebe visoke pečine, pred seboj strašne globočine. Le zgeniti se in globočina ga požre; kar stopinje pred, kar stopinje nazaj ne more storiti, v tavžent podobah ga strahovitna smert obdaja in mu nasproti zija; kamor pogleda, ni upanja ni rešenja! Sedaj povzdigne oči in zagleda svoje brate in sestre po ravno teh nevarnih pečinah skakati in dirjati proti ravno tem neizmernim globočinam. Kaj mislite preljubi moji: bode sedaj človek počel, ako le kolickaj keršan-ske ljubezni v persih nosi? Vpil in klical bode na vse gerlo, in še lepo prosil: Brati in sestre! stojte, vernite se; rešite sebe pa tudi mene, ne pozabite, rešite tudi mene! Ravno tako klicejo naši bratje in sestre, verne duše v vicah. Zadirjali so v one strašne kraje, v katerih grozno terpijo, iz katerih pota ne vejo, in v katerih vendar nas ne pozabijo. Ljubijo nas, pa vidijo nas hoditi tudi po nevarnem potu, ki pelje v strašne vice, zatoraj klicejo:

1. Ljubi bratje in sestre rešite sebel!

Beremo v sv. evangelju, da je bogati mož, ki je bil v pekel pokopan, Lacarja v nebesih prosil: „Oce, prosim te, da koga v hišo mojega očeta pošleš: zakaj jaz imam pet bratov, da jim sprica, da tudi oni ne pridejo na to mesto večnega pogubljenja, Luk. 17, 27. Kako bi nas pozabile verne duše in nas ne opominjevale, greha varovati in rešiti se? Poglejmo enmalo v temne vice. Vidimo tam revno dušo viti se v strašnih bolečinah. Kaj je nek zadolžila? Blaga in dnarja si je po krivčnem nagrabila, — seasoma se je spovela, pa krivčnega blaga ni popolnoma povernila. Ona vidi, kako bratje in sestre na zemlji krivico za krivico delajo, uboge stiskujejo, še tudi koj golifujejo, — vidijo, da k spovedi hodijo, poverniti pa ne mislijo. Poslušajte, pravijo jim,

rešite se; neumnježi še danes bode duša od vas vzeta, in kaj bo potem? Rešite se, varite se tega kraja, ne pridete vun, dokler ne bo poslednji belic poplačan. — Vidimo spet drugo dušo; huda vest jo peče, hujše kot naj silnejši ogenj; svoje starše je gerdo imela dolge leta, sčasoma se poboljšala, pa vendar vsega ni popravila. Pogleda na svet, in oh žalost! vidi kako gerdo brati in sestre svoje starše imajo. Hči materi gleda na košček kruha, in ga jej reže z grenkimi besedami; 10 otrok je oče izredil in kruha jim služil, vse svoje zamoženje jim je daroval, — na stare dni mora stradovati, še to trohico, kar si je prideržal, le težko ali še clo ne dobivlja. Poslušajte otroci, kaj vam ta duša kliče: „Rešite se; zakaj strašno je priti v roke pravičnega Boga. Starišev solze na božjej sodbi težko vlečejo.“ — Vidimo spet drugo dušo; zakaj jej tako debele solze v očeh stojijo! Oh mlade leta je nesramno in pregrešno preživela, pokoro pa na stare dni odlašala; smert jo pa prehitil, spoveda se je, to da popolnoma grevenge imela ni. Duša gleda na svet, ah koliko jih vidi tukaj bratov in sester, ki tako živijo, mlade leta pregrešno, stare dni nemarno; pokoro na stare dni odlašajo in grehe kupičijo in si mislijo, da vse ob enej spovedi pojde. Duša kliče in opominja in prosi: Rešite se; ne zanašajte se na mlade leta in terdne kosti; smert vse hipoma kosi. Varite se vse nečistosti, zakaj nič nečistega ne pride v božje kraljestvo. Grešiti je lahko, ali prav spokoriti se, je težko, in vendar iz tega strašnega kraja ne pojdete, dokler ne bote popolnoma očiščeni! — Zagledamo spet dušo, na njenem obličju lahko bereš grozno terplenje, katero terpi. Ah kaj je reva zadolžila? Gerdo in nesramno je govorila, obrekovala je tudi — zavoljo jezika mora sedaj terpeti. Poboljšala se je, pa vsega pohujšanja ni mogla popraviti. Vi, iz katerih ust tečejo umazane, lažnjive in obrekljive besede, vi poslušajte, kaj vam govori ta duša. Prosi in kliče: „Bratje in sestre! rešite se! Glejte na vsako besedo; kajti težek je odgovor za vsako besedico.“ — Najdemo spet drugo dušo, ktera se je na svetu prelepo nosila in povzdigovala, — dušo, ktera pijančevati ni imela za toliko velik greh, — dušo, ktera je rada v jezi in sovražtvu živela! Ah! strašni pogledi! ni grešnikov na svetu, da bi v tem groznem kraju tovaršev ne imeli; spokorili so se, pa vendar do čistega se niso še omili; zatoraj tam terpijo in se čistijo. Oh nesrečni grešniki! nategnite danes ušesa svoje, poslušajte, kaj vam kličejo vaši nesrečni brati in sestre iz teh žalostnih krajev, poslušajte, kako milo vas prosijo: „Rešite se — vernite se hitro nazaj, ne dirajte v te strašne globočine; spokorite se, popravljajte, kolikor morete, delajte, dokler je še dan, zakaj pride noč, kjer nihče ne more več delati. Pa čujte! slišimo še daleč drugih glasov: „Usmilite se nas in rešite nas!“

2. Ja! rešite nas, kličejo verne duše v vicah.

Preljubi moji! Poznate potrpežljivega Joba, veste, kako hudo ga je Bog obiskal. Vso čast in vse bogastvo mu je vzel, in poslal mu ostudno bolezen. Job ves bled in zabuhel, ves objokan in razcotan, ves živ červov in turov sedi na smerdljivem gnojišču. Vse — clo vse ga je zapustilo. Zatoraj steguje svoje roke in vpije: „Usmilite se mene, saj vi priyatli moji! ker Gospodova roka me je zadela.“ Pa Job ves v bolečinah od glave do pet je le slaba podoba vernih duš v vicah. Tam je kraj, kjer strah in groza prebiva, tam je strašna dežela revšine in temote; sv. učeniki terpljenje vernih duš v vicah primerjajo ognju, ki bolj žge in muči, kakor vse bolečine marternikov, ja terdijo, da so njih martre ravno take, kakor v peklu, le ta razloček je, da niso večne. Sirota je jetnik, ki v težko železje ukovan v smradljivej, temnej ječi zdihuje, ne gleda rumenega solnca, ne belega dnu; sirota je uhožec, kateremu od lakote kosti pokajo, od žeje in bolečin jezik se suši. Pa večje sirote so verne duše v vicah. In te sirote nas na pomoč kličejo in prosijo! Sv. Duh govori: „Ubogemu podaj svojo roko, in mertvemu ne odreci daru“ Eccl. Ali bodemo mar jim pomoči odrekli? Borne sirote so brez vsega zamoženja, sami od sebe ne morejo nič več dobrega in zasluživega storiti. Zatoraj se obračajo k nam, nas milo prosijo in na pomoč kličejo: „Rešite nas, vi nam še zamorete pomagati; le eno sveto mašo, le en Očenaš, le eno dobro delo, in nam je pomagano, terpljenje nam olajšano in okrajšano!“ Preljubi moji! Darujmo za naše rajne sveto mašo, ktera se Bogu za žive in mertve opravlja; žebrajmo za nje, zakaj: „Sveta in dobra je misel za mertve moliti, da bi bili grehov rešeni“, II. Mak. 12, 46; doprinašajmo za nje dobre dela in zadostujmo v njih imenu božje pravici! Za to nas prosijo verne duše v vicah.

Keršanski sin, keršanska hči! danes klečiš na grobu svojega skerbnega očeta; debele solze ti kapljejo na černo perst, v kateri počivajo strohnele kosti. Poslušaj mili glas svojega očeta; pokaži sedaj, da so solze, ki jih točiš, solze ljubezni in hvaležnosti. Morebiti da je očeta smert prenaglila, da niso vsega popravili! Popravi ti sedaj, kolikor veš in zamoreš, reši očeta in pomagaj jim iz kraja groznega terpljenja. Svojim ustom so si pritergovali, zavoljo tebe morebiti se pregrešili, pokaj bi si vidva kaj ne pritergala jim pomagati? „Iz celega serca spoštuj svojega očeta, in ne zabi porodnih bolečin svoje matere; pomisli, da si od njih rojen, kako jim boš povrnili, kar so ti dobrega storili“, Sir. 7, 27. — Prijatelj stojiš morebiti na grobu zvestega prijatla, in si brišeš britko solzico v rajnega spomin; pokaži, da si mu tudi zvest prijatelj; pokaži sedaj, ko tvoje po-

moči naj bolj potrebuje. S teboj vred je morebiti hodil po grešnih potih, službo božjo s teboj vred zanemarjal, v cerkvi nespodobno se obnašal, Boga žalil in bližnjega pohujševal: hodi ti sedaj pridneje v cerkev, in spominjaj svojega rajnega prijatla pobožno pri daritvi sv. maše! — Brat, sestra! stojita in žalostno gledata kraj, kamor so položili vajnega brata ali vajno sestro, peljali nju počivat poslednji počitek do sodnega dne. [Spominjajte se, zlasti danes pomerlih bratov in sester pri sv. maši in pri svojih molitvah! — Kaj pa vi tako milo jokate, ljubi otročiči? Draga mamica tu pod gričem počivajo. Obuditi rajne ne morete, tudi dobrot jej ne poverniti, oh sirote ste, vendar zamorete svojej ljubej materi še kaj dobrega storiti: Moliti morete doma, moliti v cerkvi za njih dušo, da bi jim Bog skoraj dal gledati svoje obličje! — Revna udova! tudi ti si prišla do groba svojega rajnega moža, svitlo svečico žgat v njegov spomin, — oh pomagaj, da mu bode skoraj svetila večna luč. Morebiti je zanemarjal otroke, toliko skerbnejše glej ti na nje, morebiti je bil terdega serca, toliko milostljivejše bodi ti in dajaj ubogaime, morebiti je bil nezmeren pri jedi in pijači, toliko rajši in ostrejši se posti ti! — Kaj tudi ti ljubi moj sosed klečiš na grobu, in na tem grobu? Ali ne veš, da tukaj spodaj počiva tisti sosed, s katerim se nista mogla, sta se pravdala in v jezi živela. To je lepo in keršansko ljubi moj sosed! da tako delaš, na smertnej postelji sta se res spravila in vse poravnala, pa to je lepo, da tvoja ljubezen še sega črez grob, in da moliš za tistega, kterega si ti morebiti v greh in v vice pripravil! — Kdo pa tamle v tistem kotu počiva, ni žive duše na grobu: zapeljana deklica tamkej trohni. Slovela je dalječ okoli, nesramni zapeljivci so rojili okoli nje — sirota je verjela sladkim obljubam, in zapeljivec jo je pripravil v sramoto, v bolezen, v grob! Kje si sedaj zapeljivec, ali ne poznaš več svoje nekdanje ljubice? Obljubil si jej, nikoli pozabiti je, ljubiti jo do smerti. Bodi mož beseda; ne zabi je, ljubi jo, pa ne po grešno, temuč po keršansko! Morebiti tam v vicalh terpi in potrebuje pomoči: „Moli za njo, daruj sv. maše, posti se za njo, dajaj ubogaime za njo; posebno pa hodi skerbhen oče detetu, ki ga je v grehu rodila; lepo keršansko ga redi in uči, da bi rajnej materi ne bilo na poteži! — Tako delajmo danes, in spolnujmo svoje danešnje dolžnosti; kajti naši rajni nas milo prosijo: „Rešite nas!“ —

S k l e p.

Cerkveni učenik Beda od nekega Tritelma tole pripoveduje: Tritelm je bil umerl, pa se je spet oživel. Bog mu je dal vice gledati. Ta strah ga je presunil, da je začel potem neizrečeno ostro živeti. Vse, kar je imel, je med uboge razdelil in v samostan se podal. V kloštru se je ostro postil, vedno molil, hudo se krotil, nikoli ni se nasmejal, ampak solze

točil noč in dan. Vlegel se je včasih na živo oglje. Drugi mu rečejo, da nikdar tega ne sme delati. Pa kaj jim odgovori: Tam v vicah sem še hujši ogenj vidil! Valjal se je drugikrat po živem ternju in ostrem kamenju, da je bil njegov život ves ena rana. Drugi so ga spet opominjali, da bi tega ne počenjal. Pa spet zavpije: Tam v vicah sem vidil še bolj ostre reči! Zakopal se je po zimi večkrat do glave v terd led. Prašajo ga, zakaj si toliko terpljenje napravlja; on pa je djal: V vicah sem še veliko hujši mraz vidil! Tako se je Tritelm pokoril do druge smerti, samo zato, ker je vice vidil. — Tudi mi, keršanski poslušavci! smo stali danes na vratih strašnih vic; smo slišali, kako verne duše milo jokajo in prosijo: Rešite sebe, rešite nas! Oh ljubi moji! tukaj pri grobih naših ljubih rajnih, tukaj na vratih groznih vic obljubimo: greha se varovati zvesto in stanovitno, da se rešimo strašnih vic; pa obljubimo tudi: za naše rajne ssv. maše darovati, pobožno moliti in dobrih del doprinašati, da jih rešimo strašnega terpljenja! U ta namen izdihnemo iz celega serca: Bog daj vsem vernim dušam večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti; enkrat pa daj vse to tudi nam vsem! Amen.

Pridiga za šest in dvajseto nedeljo po binkoštih.

(Hudo v božjem kraljestvu.)

„Gospod! ali nisi dobrega semena usejal na svojo njivo? Od kod ima tedaj ljuljko.“
Mat. 13, 28.

U v o d.

Jezus Kristus je prišel na svet napraviti božje kraljestvo, — kraljestvo resnice in pravice. Mi vsi poznamo tisto božje kraljestvo, imamo tudi neskončno srečo, da živimo v tistem božjem kraljestvu; mi vsi smo katoljski kristjani, sveta katoljska cerkev je tisto božje kraljestvo. Jezus sam je vstavil sv. kat. cerkev, nas učiti nauk božje resnice in nam kazati pot pravice. Pa poglejmo, kaka se godi okoli sv. kat. cerkve in tudi v svetej kat. cerkvi; ni vse resnica, kar nekteri katoljski kristjani učijo, ni vse pravica, kar se godi. Zdi se nam, da je božje kraljestvo velika njiva, na ktorej raste pšenica pa tudi ljuljka; iz celega serca moramo izdihniti: „Gospod! ali nisi dobrega semena usejal na svojo njivo? Odkod ima tedaj ljuljko?“ Saj ima Gospod tega nebeškega kraljestva vso oblast v nebesih in na zemlji, saj je po svetu neizmerno veliko čudežev delal in to svojo oblast sprical. Ali mar ni Jezus na svet prišel, hudičevo kraljestvo goljufije in krivice pokoncat, goljufiji in krivici konec storit, greh in vse hudo zatret? Od kod tedaj toliko hudega v božjem kraljestvu? Od kod toraj toliko krivih

naukov in strašnih grehov? Tri leta se je Jezus sam trudil in je učil božjo resnico, potem je grenko smert storil na križu, — za njim so učili resnico in pravico njegovi učenci in aposteljni, in so tudi svojo glavo dali, — za njimi je učilo veliko tisuč svetih mož, ki so za Jezusov nauk svojo kerv prelili, — za njimi uči sedaj sv. kat. cerkev, uči že več kot 18 sto let, in vendar koliko krivih nauk, koliko krivice, koliko grehov po svetu v božjem kraljestvu! „Gospod! ali nisi dobrega semena usejal na svojo njivo; od kod ima tedaj ljuljko?“ Od kod je hudo v božjem kraljestvu? Bodi Bog zahvaljen, Jezus Kristus nas je tudi zastran tega podučil; in ravno današnje sv. evangelje nam to kaže. Zatoraj hočemo današnje sv. evangelje premišljevati; Jezus sam nas podučuje:

1. Od kod je hudo v božjem kraljestvu;

2. Zakaj je hudo v božjem kraljestvu; in

3. Kako dolgo bode hudo v božjem kraljestvu?

Prosim, da me zvesto in poterpežljivo poslušate!

Razlaganje.

Bog je stvaril nebo in zemljo, in vse, kar je, — On je stvaril človeka po svojej podobi. Bog je pogledal vse svoje stvari in je vidil, da je vse popolnoma in dobro. Jezus Kristus je prišel na svet, je sejal naj boljše, naj zlahetnejše seme svojega nebeskega nauka na njivo božjega kraljestva na zemlji. Zatoraj pravi Jezus v današnjem svetem evangelju: „Nebesko kraljestvo je podobno človeku, kateri je dobro seme usejal na svojo njivo.“ Ko bi bili ljudje ostali, kakor jih je Bog stvaril, — ko bi ljudje živeli, kakor jih je Jezus učil, oh kako lepo bi bilo na svetu! Brumni in pošteni bi bili vsi ljudje, in Bog sam in njegovi angeli bi gledali vsi veseli na božje kraljestvo po zemlji. Zakaj je pa vsa druga?

1. Od kod hudo v božjem kraljestvu?

Sv. evangelje nam to razjasnuje: „Kadar so ljudje spali, je prišel gospodarjev sovražnik, in je prisejal ljuljke med pšenico, in je preč šel. Ko pa je zelenje zrastle in sad storilo, tedaj se je tudi ljuljka prikazovala.“ Sedaj vemo, od kod je hudo v božjem kraljestvu: Sovražnik je to storil. To je tisti sovražnik, ki je nekdaj prebival v svetem raju med angeljci božjimi, pa se je spuntal zoper Boga, in je bil pahnjen v peklenški brezden. Najpred je toraj sam grešil, potem pa v kacej podobi perve starše v paradižu nalegal in skušal, in res v greh zapeljal: Adam in Eva sta mu verjela in grešila; po enem človeku je greh na svet prišel, to je sovražnik storil! In kar mu je to pervo delo šlo srečno izpod rok, nikoli nima pokoja, temuč hodi okoli kakor rujoveč lev, in išče, kogar bi požerl. Grešnik! ne-

srečni grešnik! poglej in premisli, komu služiš, čigav si; peklenski sovražnik je hudo — greh zasejal v božje kraljestvo! Ti njegovo hudobno seme v svoje serce pobiraš, ga v svojem sercu nosiš in varješ; oh grešnik! to hudobno seme bo terde korenine pognalo, bo izrastlo in žalostnega sadja rodilo: „Greha konec je smert in pogubljenje!“ Oh varimo se vsi grešnega semena, katerega peklenski sovražnik zaseva! Zaseva ga pa, kader ljudje spijo, pravi sv. evangelje. Ja, ljubi moji! človek spi — on ne spregleda strašnega brezdnega, kamor ga greh tresne, — on ne posluša božjega nauka, ne duhovnikov, ne staršev, ne prijatlov, ki ga opominjajo in prosijo, on ne premisli žalosti in nesreče, ktere mu nakoplje greh že v sedajnem življenju, pa tudi ne premisli večnega pogubljenja na unem svetu, — človek ne vidi, ne sliši, ne misli — človek spi, in zaviti sovražnik pride in seje hudo seme v njegovo serce. Ah pa še tudi tisti spijo, ktere je Bog sam postavil, da bi bdeli, da bi varovali in obdelovali njegovo njivo, spijo očetje in matere, gospodarji in gospodinje učeniki in redniki, duhovni in deželski predpostavljeni, — prebrisani sovražnik pa pride, in seje ljuljko med pšenico. Ne čudimo se, priserčni poslušavci! da je toliko sinov razujzdanih, toliko hčer zapeljanih, toliko hlapcev nezvestih, toliko dekel malopridnih; ne čudimo se, da je sedajni mladi svet tako hudoben in popačen, da keršanska vera in ljubezen med nami umira, da ljuba nedolžnost in ponižnost med nami pojema, da je božja hiša in božja miza prazna, kerčma in plesišče pa nagačena; ne čudimo se, da je toliko ljuljke, toliko hudega v božjem kraljestvu: ljudje, varhi, ki bi imeli bdeti, brezskerbno spijo, sovražnik pa pride in seje svoje hudobno grešno seme! —

Marsikteremu bode pa sedaj na misel prišlo prašati: ali mar Bog ni vsevedoč in ve, da je toliko hudega, — ali mar ni najsvetejši in sovraži vse hudo, — ali mar ni vsemogočen in more pokončati vse hudo?

2. Zakaj je hudo v božjem kraljestvu?

Ljubi poslušavci! tudi hlapci v današnjem sv. evangelju so bili teh misel; kajti so gospodarju rekli: „Hočeš, da gremo, in ljuljko pobereemo? Gospod je rekel: Nikar, da kje ljuljko pobereaje ž njo vred tudi pšenice ne porujete.“ Kdo bi ne mislil, da bi bilo prav modro in dobro, vse hudo v božjem kraljestvu koj pri priči pokončati. Bog pa Gospodar božjega kraljestva — pravi: „Nikar; jaz tega nočem!“ — Moja volja ni vaša volja, moji poti niso vaši poti: vse pa, kar Bog stori, prav naredi. Bog s tim kaže, kako neskončno da nas ljubi, kako neskončno da je poterpežljiv, kakor sam pravi: Jaz nočem smerti grešnika, — temuč da se spokori in živi“, Eceh. 33, 11. in „Sin človekov je prišel iskat in izveličat, kar je bilo zgubljenega“, Luk. 10, 10. In resnica!

veliko ljuljke se spremeni v pšenico, veliko grešnikov se spokori in in poboljša. Savl je bil ves serdit in razkačen na kristjane, jih je izdajal, preganjal in moril. Res vreden, da ga strela boja na mestu ubije! Pa kje bi bil potem Pavl, ki je Kristusa tako iskreno oznanoval, zanj toliko preterpel, zanj svojo glavo dal? Bi bil Bog pokončal grozovitnega Savla, bi ne imeli svetega Pavla! Magdalena je bila nesramna grešnica, po celem mestu dobro znana. Pa kje bi bila tista žena, ktera je prišla k Jezusu v hišo farizejevo, je prinesla alabastrovo pušico žlanih mazil, in je mu začela solzami noge močiti, jih lasmi svoje glave brisati, mu noge kuševati in mazilom mazati? Bi bil Bog pokončal Magdaleno grešnico, bi ne imeli Magdalene spokornice! Dobro in sreča za te in za milijone drugih, da Bog grešniku dolgo dolgo prizanaša in njegovega poboljšanja čaka! In keršanski poslušavci, kaka bi bila pa z nami, ako bi Bog z grešniki poterpljenja ne imel? Kaka bi se nam godila? Tako pa še živimo, uživljamo zdravi in veseli milosti in dobrote božje, in imamo zlatega časa, spokoriti, poboljšati in izveličati se! Hvalimo toraj milega Boga, da pravi: „Nikar, jaz nočem, da ljuljko izrujete!“ Pa ali ne bode ljuljka pšenici škodovala, jo zadušila? Ali ne bodo grešniki brumnim in pravičnim škode napravili, ali ne bodo jih zaterli? Ljubi moji! zanašajmo se na božjo besedo: „Jaz nočem, da ljuljko izrujete!“ On vse-mogočni, ki je te besede spregovoril, je tudi mož beseda, je zvest v svojih obljubah, — svojih brumnih ne bode zapustil. Res je, da morajo pravični od hudobnih terpeti veliko; taka je bila od začetka sveta in bode do konca. Pa vendar bi se velikrat brumnim godila škoda, ako bi Bog hudobnih ne terpel. Tam v tistejle hiši živita mož in žena prav po ajdovsko, res nista vredna, da nju solnce obseva. Zakaj nju Bog koj pri priči ne kaznuje? Imata nedolžne, majhene otročice, katerim je očeta in matere treba, Bog jih noče sirote storiti. — Tamle tisti mladenč, tisto dekle prav gerdo in nesramno živi, celej fari pohujšanje delata, res zaslužita, da bi ju Bog iz tega sveta pobral. Bog pa tega ne stori; zokaj? Imata še starega očeta, ali holno mater, njima pomagata, vsakdanji kruh služiti. Pa ne samo škoda bi se brumnim po tem godila, temuč tudi lepih priložnost bi jim zmanjkovalo, svojo živo vero kazati, dobrih del doprinašati in si služiti večno plačilo v nebesih. Glejte! ljubi moji, zlato se v ognji skuša in čisti, tako se pravi kristjan med hudobnimi kaže; — glejte! temnejša je noč, lepši na nebu zvezde migljajo; tako več je skušnjav, lepši se prava pobožnost sveti. Lehko je reci! „Jaz verujem vse terdno“, dokler nič tvoje vere ne moti; — lahko je reči: „Jaz ljubim Boga črez vse“, dokler nič tvojega serca kam drugod ne vleče; — lahko je čisto in sramožljivo živeti, dokler nič k nečistosti ne vabi; — lahko je krotek biti, dokler te nič ne jezi in draži; — lahko je reči:

„Jaz ljubim sovražnike, dokler te nihče ne razžali. Pa stanovitno se deržati božjih zapoved, božjo voljo zvesto spolnovati tudi v skušnjavah, vsred hudobnih ostati brumen: to še le kaže tistega moža, od kterega sv. Jakop 1, 12. pravi: „Blagor možu, ki je skušnjavo premagal; zakaj poterjen je in bo prejel krono večnega življenja.“ — Dobro toraj za hudobne in pravične, da je tudi hudega v božjem kraljestvu!

Sedaj pa še to:

3. Kako dolgo pa bo hudo v božjem kraljestvu?

Jasno in očitno nam Jezus odgovarja; „Pustite oboje rasti do žetve, in ob času porečem ženjicam: Poberite prvič ljuljko, in jo povežite v snopke, da se sožge, pšenico pa spravite v mojo žitnico.“ Vse, kar je na svetu, se vseje, raste, zori vene: je čas, da sejemo, pa je tudi čas, da ženjemo. Ravno taka je tudi v božjem kraljestvu na zemlji: človek se rodi, raste, dela in potem ženje; „Kar smo sejali, bomo tudi želi.“ Pa ne samo vse stvari po celem svetu bodo minule, ne samo vsi ljudje bodo pomerli, temuč tudi nebo in zemlja bota prešla! In potem bode Bog ločil ljuljko od pšenice. Ljuljka se bode vergla v peč, da se sožge: „Sin človekov, pravi Jezus sam, bo poslal svoje angele in bojo poberali iz njegovega kraljestva vse pohujšanja, in vse, kateri krivico delajo; in jih bojo vergli v ognjeno peč, tam bo jok in škripanje z zobmi.“ Pšenica pa se bode spravila v žitnice in potem pravi Jezus: „Pravični se bodo svetili kakor solnce v kraljestvu njih Očeta“; in Jezus pristavlja: „Kdor ima ušesa, da posluša, naj posluša.“ Mat. 13, 41. Ja poslušajmo vsi te besede Jezusove: Hudobni ne bojo vselej v božjem kraljestvu; pride čas, ko bodo verženi v večni ogenj! Grešnik! glej kako kratko je tvoje veselje, kako prazna je tvoja sreča! Da bi si bil pokusil vse veselje celega sveta, — da bi si bil nabral zlata in srebra na cente, — da bi se bilo priklanjalo pred teboj milijonov in milijonov ljudi, in da bi bil vse to uživiljal sto in sto let; grešnik! ljuljka si bil v božjem kraljestvu, izderl te bode sodnik iz božjega kraljestva, in pahnil v ognjeno peč, kjer bo jok in škripanje večne čase! Vi pa brumni, pravični kristjani! morebiti da vas prevzetni svet ne pozna, vas nič ne obraja, vas morebiti zasmehuje in preganja; veselite se! Pšenica ste v božjem kraljestvu, angeli božji bodo vas nesli v nebeško veselje, in vašega veselja vam nihče ne bode več vzel. Minuli so križi in težave, zmagane so vse skušnjave, posušile so se solze, oh presrečne duše: veselite in radujte se sedaj; sejale ste tukej žalostne in solzne, vesele pa sedaj ženjete, — vaše plačilo je obilno, je večno v nebesih! —

Sklep.

Keršanski poslušavci! Velikokrat hodite po njivah; pogledjte, kaj raste po njih? Vidite težko žito, pa tudi ljuljko. Spominjajte se, kedar to gledate, na tisto sveto njivo, na katero je Jezus sam sveto seme božjega nauka usejal in ga s svojo rešnjo kervjo polil; na katero je On sam vsadil žlahno drevo sedem svetih zakramentov, da bi nas redil in živil k večnemu življenju. Mi vsi stojimo in rastemo na tej njivi; mi vsi smo katoliški kristjani. Kaj pa smo na tej njivi — ali smo pšenica ali pa ljuljka? Ako grešimo, smo ljuljka, katero je usejal sovražnik, sovražnik peklenški, in mi le njemu služimo, smo le njegovi! Usmiljeni Bog pa čaka in čaka, nas kliče in kliče, da bi se spokorili in poboljšali in postali zopet pšenica. Gorje nam, ako ostanemo ljuljka do smerti; tam ni več časa delati, tam je noč, v kateri nihče ne more več delati: ostali bi ljuljka do sodnega dneva, in angeli božji bi nas vergli v večni ogenj! Usmiljeni Jezus! oh obvari nas te strašne nesreče! Razsvetluj nas, podpiraj nas in vodi nas, da stanovitno hodimo po pravem potu, da bodo nas angeli božji našli žlahno pšenico in nesli v božjo žitnico! Amen.

Pridiga za sedem in dvajseto nedeljo po binkošti.

(Šole so potrebne in dobre.)

(Govoril A. P. v T.)

„Ženofovo zerno je sicer nar manjše zmed vseh semen; kader pa izraste, je večje, kakor vse zelišča, in je drevo.“ Mat. 13, 32.

U v o d.

Vsegamogočni Bog je naš svet tako stvaril, da iz malega raste veliko. Glej drobne kaplice, katere izpod skale cerlajo; sčasoma so pa studenci in veliki potoki. Glej malo pest terdega snega, ki verh gore iz drevesa pade; pa jame se po koncu valjutati in sčasoma narase visok plaz, ki cele hiše zakoplje. Glej malo iskrico, mala je, da jo komaj vidiš; pa pade v slamo ali seno in napravi strašen požar. Taka je na svetu. Ravno to nas uči tudi Jezus v obedveh prilikah danesnjega sv. evangelja. Majhno je ženofovo zerno, pa izraste veliko drevo, tako da ptice izpod neba pridejo, in prebivajo na njegovih vejah. Le malo pest kvasa skvasi in skisa veliko moke. Iz malega toraj raste veliko! Zategavoljo tudi pravimo: Pri malem se začenja, pri velikem se konča, — česar se Janezek ni učil, tega tudi Janez ne zna. Ta resnica

mi danes lepo priložnost ponuja, posebno vam keršanski starši prav priserčno besedo spregovoriti, — kratko besedo zastran šole, koja se je ravno začela.

„Eno je potrebno“, je Jezus Kristus skerbni Marti rekel, ki si je za njegovo postrežbo veliko prizadjala, za poslušanje njegovih nauk pa ni tolikanj pridna bila, kakor njena sestra Marija. „Le eno je potrebno“, zlasti vsem staršem rečem, za kar vam je čez vse drugo skerbeti pri svojih otrokih, to namreč, da bodo prav poučeni in po keršansko izrejeni. Kje pa se vam k temu boljša pripomoč in lepša priložnost ponuja, kakor v dobri šoli? Ako hočete toraj starši pred Bogom storiti svojo dolžnost, milost najti pred svojim sodnikom Jezusom Kristusom, ter si dobre in kdej v resnici hvaležne otroke izrediti: jim skazite to dobroto, da jih bote radi in skerbno v šolo pošiljali. Dobrih, keršanskih staršev k temu sicer ni treba priganjati; — ker se pa tudi veliko staršev nahaja, koji pri svojih otrokih na edino potrebno pozabijo in svojih keršanskih dolžnost do njih ne spolnujejo: zato vam hočem dans pokazati: „Kako da so šole potrebne in dobre.

Jezus Kristus! ti prijatelj keršanskih staršev in otročič, skazi mojim ljubim poslušavcem in zlasti staršem svojo božjo pomoč; daj jim spoznati in skerbeti, kar je njim in njih otročičem edino čez vse potrebno — meni pa daj gnado, serčno govoriti in staršem in otročičem živo pokazati edino potrebno!

Razlaganje.

Kristjan! vsak zmed vas mi gotovo ve odgovoriti: Zakaj je Bog človeka stvaril? Stvaril ga je zato, da bi njega spoznal, čistil, molil, ljubil, njemu služil, po njegovih zapovedih živel in potem v nebesa prišel. Človek tedaj ni zato stvarjen, da bi ves na ta svet natvezan posvetnega veselja in časne dobrote užival; temuč njegova in prva poglavitna skerb mora le ta biti, da bi zvesto spolnoval vse svoje dolžnosti in tako nebeško kraljestvo dosegel. Spremlite dobro, keršanski starši! da ste le zato na svetu, in da so le zato na svetu tudi vaši otroci, da bi tukej po volji božji živeli, in s tem svoje duše izveličali. „Isčite nar poprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo naverženo“, pravi Kristus, Mat. 6, 33. Zato vas tudi sv. Duh po modrem Sirahu (30, 13.) opominja rekoč: „Uči svojega otroka, prizadevaj si vsega dobrega ga privaditi, da ne bo njegova nesramnost tudi tebi v nečast.“ Treba je otroke dela učiti in vaditi, da bodo svoje umerljivo teló pošteno preživili in ohranili; še bolj pa je treba, učiti jih Boga spoznati in njemu slu-

žiti, vaditi jih keršanskega življenja, da bodo svojo neumerljivo dušo vekomaj zveličali. Treba je otrokom za obleko skerbeti; še bolj pa je treba jim skerbeti, da ohranijo nedolžnost, čisto serce, pravo bogaboječnost, ponižnost, pokorščino, hvaležnost, keršansko zadržanje.

K temu pa se mora začetek storiti že v prvi mladosti, kakor hitro se otroci nekoliko spreumejo in pameti zavejo. Kolikor-krat ljube matere svojim čeravno še clo majhnim otrokom jesti ali piti dajete, jim povejte, da je eden nad vami, kateri stori, da žito raste in da se vam živinica redi, kateri vam daje, da jim kruha in mleka podeliti in oblačila oskerbeti zamorete. In kadar mali, nedolžni otročiči za vami na polje tekajo, vas zdaj to zdaj uno prašajo — povejte jim o vsaki priložnosti, da je nekdo, kateri je vse to naredil — povejte jim, kako mogočen, kako dober je ta gospod, da še veliko bolj kakor vi, bolj kakor najboljši oče, najboljša mati zanje in za vse skerbi, da pa tudi vse vé in vse vidi povsod — povejte jim, da ga morajo zato čez vse radi, še raji imeti kakor vas — da ga pa le potem v resnici radi imajo, če radi ubogajo, radi molijo in se pridno učé. Tako bodo otroci povsod dobroto in ljubezen nebeskega Očeta vidili, tako se bodo učili Boga spoznati, ljubiti in mu služiti. To je perva, najpotrebniša, zlata šola za otroke. Taki prvi, serčni nauki skerbne matere otroku narbolj v spominu ostanejo. Blagor otrokom, kateri se v zgodnji, prvi mladosti tako navadijo, vedno in povsod Boga pred očmi in v mislih imeti!

Pa otročiči bodo odrastli, in kolikor bodo starejši, toliko več skerbi bo treba jih prav podučiti in keršansko izrediti. Vsi starši nimate in ne bote imeli časa, pa tudi ne morete in ne znate otrokom vsega dopovedati in razložiti, ter jih v vsem podučevati, kar je za pričujoče in prihodno življenje potrebno. O starši! kako pač zatoraj morate želeti, da bi kdo otroke namesto vas v vsem potrebnem podučil! in kako morate še Bogu hvaležni biti, da se vam k temu v šoli priložnost ponuja, ker ravno v šoli dobivajo otroci potrebno podučenje, ktereга jim dajati ne morete; kajti imate preveč opraviti, in ste tudi sami premalo podučeni.

Sami lahko previdite, ljubi moji! koliko že to človeku življenje lajša in sladi, koliko prida in pomoči mu donaja, da se je v šoli učil brati, pisati, rajtati, peti, sadje rediti in takih reči; vse to je pa v sedanjih časih še toliko potrebniši, ker človek brez takega znanja in podučjenja dan današnji povsod težko izhaja, in si v mnogih okolj-šinah sam nikakor pomagati ne more. Memo tega pa šola, kar je še imenitniši, človeku sploh um in pamet zbrihta in zbrusi, mu nekako sirovost in divjoto odvzame, ga med ljudmi in

z ljudmi prav živeti uči, njegovo serce in zadržanje zboljša, in ga do vseh, katerim je spoštovanje in pokoršino dolžen, bolj zvestega in podložnega, za vse, kar je lepega in spodobnega, kar je svetega in božjega, za vse, kar deželjska oblast in kar sveta cerkev in kar Bog zapove, vse bolj udanega in pripravnega dela. Čeravno zavolj slabosti in spride človeške ni nemogoče, se pa vendar le redko zgodi, da bi se človek, kateri je od staršev in učnikov v prvi mladosti skerbno podučen in dobro izrejen, tolikanj spacil in tako daleč zgubil, kakor pa drugi, kateri so v tem mladi zane-marjeni. To pamet in skušnja spricuje. Kakor jabelko, ki cepljeno ni, le puste lesnike rodi, tako človek brez potrebnega podučanja le terdoba in sirovina ostane.

Vendar pa znati vse take reči, ktere le k pobolšanju pričujočega življenja služijo, tudi bistriti in brihtati um in druge zmožnosti človekove, pa tudi napeljevati ga k lepemu, spodobnemu in priljudnemu zadržanju samo na sebi še ni prvi in pglavitni namen ljudske šole: temuč prvi in pglavitni namen dobre ljudske šole je in mora biti le to, da bi se otroci v dobre kristjane izredili; zakaj brez tega vse drugo znanje in izurjenje človeku nič ne pomaga. Otrokom, mladenčem in deklicam nauke sv. vere po njih potrebah razkladati, jih učiti Boga prav spoznati, čez vse ljubiti in mu služiti, jih napeljevati, iz ljubezni do Boga tudi ljubiti bližnjega, ponižno, pokorno, hvaležno, čisto živeti, lepo, spodobno zadržati se pred Bogom in pred ljudmi, ter po nauku sv. katoliške cerkve njih serca za vse dobro buditi in vnemati: to je pglavitni namen dobre šole, ta se pa ravno v šoli po skerbnihih učenihi nargotovejši doseči zamore. Prid in blagor dobre šole se kaže že v pričujočem življenju, pa sega tudi v večnost. Nasproti pa tudi skušnja uči, da se otroci, kolikor dalj jih v šolo ali k drugemu podučanju ni, toliko bolj v svojem zadržanju zapozabijo, toliko manj za besedo marajo, toliko terši in nevkretniši in neporedniši postajajo, posebno pa še pri takih starših, kateri sami nič prave keršanske skerbi zanje nimajo. Kaj pa bo iz otroka, če se pusti, da brez pravega podučanja, brez keršanske izreje odraste? Če ti oče svojemu otroku še toliko blagá, premoženja ali zemljišča zapustiš, kaj mu bo vse to pomagalo, če mu pa za pravo, potrebno podučenje v mladosti, za keršansko izrejo ne poškerbiš? Ne bo ti vedel enkrat za vse to nobene hvale, še le rotiti in kleti te enkrat utegne, če bo po tvoji neskerbnosti kakor neumna živinica ves neveden odrastel, da si sam v nobeni reči ne bo nič pomagati mogel, na svoji duši pa ves zapuščen in zanemarjen, da bo po

tvoji zanikernosti morebiti v velike pregrehe in hudobije zašel in se večno pogubil!

Ljube matere! dobro veste, da, če bi otrokom dolgo časa nič jesti ne dale, bi na telesu opešali ali clo konec vzeli. Ravno tako — če le predolgo brez duhovne pomoči ostanejo, bodo na duši opešali. Ali vam ne pride tukej spet šola v pomoč, kjer se mladenči in deklice k večkratni spovedi in svetemu obhajilu napeljujejo? Koliko večkratna spoved k resničnemu poboljšanju in k edino-pravi sreči človeku pripomore, to vsak, kateri je skusil, serčno hvaležen spoznavlja. Pogostna dobra spoved je za mlade ljudi roka božja; pogostno vredno obhajilo je nebeški studenec. „Jaz sem vinska terta, pravi Jezus, vi ste mladike“, Jan. 15, 1.; nar lepše mladike so mladi nedolžni ljudje. Mlado serce se hoče veseliti; ako se ne veseli v Bogu, se veseli s svetom — v grehu. Mlado serce hoče ljubiti; ako ne ljubi Jezusa, ljubi pregrešni svet. Mlado serce mora ljubiti; ljubezen je njega življenje. „Jaz sem pot, resnica in življenje“, pravi Jezus, Jan. 14, 6. Mlado serce išče, kogar bi ljubilo; usmiljeni Jezus pa išče serca, da bi ga ljubilo, in kliče: „Sin! hči! daj meni svoje serce.“ Vse to pa se po vrednem sv. obhajilu godi. In kakor jagneta od zelenja lepo omladé, rožice od jutrenje rose lepši razcvetó, enako oživé mladenči in deklice po pogostnem vrednem sv. obhajilu. Kdo bi jim ga torej ne priporočeval? Poredkem k božji mizi hoditi, je pa lenoba v službi božji, je naglaven greh. (Drobtince.)

Ljubi očetje in matere, kateri časno in večno srečni biti želite! ne poželujte bogastva; le potrebno podučiti in keršansko izrediti otroke prav skerbite; to bo zanje in za vas narboljša bogatija, za vašo hišo prava sreča. Za to ste jim bolj kot za vse drugo skrbeti dolžni; če vam je pa za to skrbeti resnica, jih bote radi in veseli, skerbno in stanovitno v šolo pošiljali. Pa tudi kak majhen denar, ki ga bote za šolske potrebe otrokom dajali, nikar ne mislite, da bi bil zaveržen, ampak bo tudi pri Bogu dobro naložen in vam stožerno povernjen. Jezus otrokom najboljši prijatelj, bo potem tudi vaš prijatelj in pomočnik, zakaj: „Kdor kterega teh malih sprejme v mojem imenu, mene sprejme“, pravi Jezus Mat. 18, 5. Dobri otroci bodo vaša časna sreča na svetu in vaša večna krona v nebesih. Kdor pa svoje otroke keršanski šoli odteguje, jih od Boga, od Jezusa odvraca, in mu ni mar za njih pravo srečo in izveličanje. Zato vam zopet rečem z besedami Jezusovimi: „Dajte otročičem k meni priti, — ker takih je nebeško kraljestvo!“ Mark. 10, 14.

Ker je pa učenje otrok, skerb za njih bogoljubno življenje in pravo kersansko izrejo, kar sami lahko spoznate, v resnici težavna reč; ker mi le sejemo, Bog pa rast in rodovitnost daje, in torej brez božje gnade in pomoči tudi mi nič ne zamoremo; zato vam ljubi starši! zdaj tudi to še priporočam, da molite za nas učenike, in ravno tudi otrokom priročite, naj nam Bog svojega svetega Duha, pravo gorečnost in neutrudljivo stanovitnost dá v našem poklicu, ker z njegovo gnado zamoremo vse. Pri tem pa tudi terdno zaupanje imam, da zlasti molitev nedolžnih ne bo brez prida ostala.

S k l e p.

Priserčni poslušavci! slišali ste, ja morebiti da ste sami že milo zdihovali: Oh škoda, da me starši niso v šolo dali; koliko lažej bi se mi sedaj godilo! Ali hočete mar, da bi tudi vaši otroci za vami tako zdihovali in žalovali? Ali bi ne bilo lepše in slajše, ko bi nekdanj vaši otroci takole govorili: Hvala mojemu ljubemu očetu, hvala moji zlati materi, da sta me v šolo pošiljala; to je moja časna in večna sreča! Že davno, ljubi farmani! so moje ljube starše v črni grob zagernili; pa kolikorkrat mi na misel prihajajo, jih vselej tudi hvalim, da so me v šolo dali. Res, da bodo vaši otroci le hodili v domačo šolo, — vendar se bodo naučili veliko lepega in potrebnega; vi pa bote svojo dolžnost spolnovali. Zatoraj radi in zvesto jih pošiljajte. Ti pa o ljubeznivi Jezus! nedolžnih otrok priserčni prijatelj, ki si jih sam k sebi klical, jih objemal in žegnoval, in še zmiram posebno ljubezen do njih imaš, poglej in požegnaj tudi to majhno čedico, ktero ti danes v tvoje posebno varstvo izročim, pa tudi tvoji in naši ljubi Materi Mariji in svetemu Alojzju, posebnemu pomočniku šolske mladine, priporočim. Le tudi nam učenikom svojo gnado in pomoč, ter srečo in žegen našemu trudu in prizadevanju dodeli, ker brez tebe nič opraviti ne moremo. Zdaj pa z besedami znane šolarske pesmice sklenem:

Jezus! Tvoji hočmo biti,

Le nam Ti svoj žegen daj!

Daj nam srečno k tebi priti

Iz te zemlje v sveti raj! Amen.

Pridiga za poslednjo nedeljo po binkoštih.

(Poslednja sodba in njeni predhodniki.)

(Govoril L. F.)

„Takrat bo velika stiska, kakoršne ni bilo od začetka sveta.“ Mat. 24, 21.

U v o d.

Sodoma in Gomora, komu niso znane žalostne imena teh nesrečnih mest? Njih hudobija je vpila v nebesa za maščevanje, božja pravičnost se je nad njima strašno razodela. Popotnik in živad se zoginja tistega kraja, in kristjan, kedar te mesta imenovati sliši, v duhu vidi grozni požar, v katerem so zginuli kraji in prebivavci. Bukve iz starodavnih časov nam pravijo od mnogoterih mest, od katerih se že davno več ne vé, kje so stale, in kako so se posule. Takih mest je bilo v naši deželi in po drugih deželah. Dve imenitni mesti ste nekdaj bile: Pompeji in Herkulanum na spodnjem Laškem, ktere je ogenj in pepel bližnje gore Vesuva pokončal. Berem nesrečni konec teh mest, in se spominjam Davidovih besed 96. psalma, v katerem božjo pravičnost prepevlja: „Ogenj pred njim pohaja in požiga njegove sovražnike krog in krog; njegovi bliski svetijo po svetu; zemlja stermi in se trese; gore se raztapljajo kakor vosek pred obličjem gospodovim, vsa zemlja pred obličjem gospodovim.“

Čuj poslušavec! nesreča teh mest ni samo, da jo poslušáš, tudi učiti se moraš. Večkrat in silno je bližnja gora jima nadlegovala, večkrat je ogenj, in pepel in neko perhalko bljuvala in mnogo poslopij pokončala, ali hitro so ble pohištva popravljene, in podertij ni bilo sledu. Nar hujšo nesrečo prinese leto 78 po Kristusovem rojstvu. Gost dim se je jel iz gore valiti, predhodnik še večjega strahu, skoz gosti dim se vidijo temno rudeči plamni, težke skale iz votline v dolino derčijo; ogenj vedno bližej in bližej mestu prihaja, požiga terte, posipa vinograde. Eni bežijo, drugi pa niso vidili nevarnosti, ktera jih je krog in krog objemala. Grejo po svojih opravilih in ljubih veselicah v kopale, gledišče, dasiravno jim ognjena gora strašno nevarnost preti. Zdaj se debela megla žarečega pepela po mestu razsuje in mesto in prebivavce v večno temoto pokoplje. Strašna sodba! bote rekli, in spet, zakaj niso bežali, ko so nevarnost vidili? Res je, pa s tim se sami obsodimo. Sodni den in ves njegovi strah, kakor strašen opominjevalec pred nami stoji, spominjamo se njega, naj smo pri veselicah ali na samem, pri delu ali v molitvi, gotovo pa enkrat v letu, kedar se bere današnje evangelje.

Ali pa ni z nami taka, kakor s unimi Pompejčani? Vidimo nevarnost, in da nas sleherni den more zajeti, ali kdo se je zмени? Mislimo si ta den še daleč, dokler je že pred nami. Kajti sodni den svoje predhodnike ali oznanovavce ima in ti so: naša vest in prigodbe po svetu.

Te predhodnike sodnega dnu in sodni den hočemo premisljevati. Pripravite se!

Razlaganje.

Kako razločujemo in merimo čas? Po urah in dneh; 24 ur je en den; 30 dni en mesec; in 12 mesecev je eno leto po sv. pismu: „Velil je Bog: Naj bodo luči na nebesu, da ločijo noč in den, in zaznamovajo čase, dni in leta.“ I. Mos. 1, 14. Še drugači vem čas razločevati; v čas, ki je že minul, ki še teče, in te, ki bo še le prišel; v pretečeni ali minuli čas, sedajni in prihodnji čas. Kar je minulo, se ne more več pre-narediti, je tudi večidel že pozabljeno, le malo kaj je zapisanega. Od sedanjega časa leto vemo, kar se okoli nas godi; kar se dans v drugih krajih godi, bomo še le v nekterih dneh, mesecih ali po letih zvedeli. V prihodnje dni pa nihče ne more gledati, ker je še to nam skrito, kar prihodnji den nosi. Ali eden je, kateri vse ve, kar je bilo, kar je in še bo, ker je tudi vselej bil, je in bo, in njegovo ime je: Začetek in konec. 1000 let je pred njim kakor en den. On je naš gospod in gospod vsega časa. Pred njega bomo tirjani vsi, da bomo odgovor dajali zavolj časa, ktereга smo od njega prijeli: „Vsi bomo pred sodnim stolom Kristusovim stali.“ Rim. 14, 10. „Strašno je pasti v roke živega Boga.“ Hebr. 10, 31. Tisti den pa svoje predhodnike ali oznanovavce ima, kateri nas zmirej njega opominjajo, ti predhodniki so naša vest in prigodbe po svetu.

I. Naša vest nas opominja sodnega dnu. „Kjer je mrtvo truplo, ondi se zbirajo postojne.“ Mat. 24, 28. Kedar vidimo črne orle krohotaje se po zraku sukati, naglo v goščavo se spuščati in spet odletati, za njimi trop vran prihrumi in blizo tega mesta v goščavi obsedi, tedaj vemo, da so zasledile kakšno mrtvo truplo: „Kjer je mrtvo truplo, ondi se zbirajo postojne, orli.“ Kaj nek te besede pomenjajo v ustih gospodovih? Bila je prilika, kaj je Jezus z njo učiti hotel? Se kaj hudega stori ali pripeti, se ne da dolgo tajiti ali zakrivati. Mrtvega trupla ne boš mogel tako skerbno zakopati, da bi ga tanke počutnice orlovične ne zasledile. Greh je, dušna smert. Marsikteri nosi mnogo troh-nobe v svojem sercu, je podoben pobelenemu grobu; dela se pa

vendar le veselega in srečnega, kakor da bi mu vse po volji šlo. Ali bojo mar njegove hudobije čakale sodnega dnu, da bojo obsojene? O sodni den svoje predhodnike popred pošilja; predhodnik je naša vest. Ona je sodnik, ktereга človek povsod seboj nosi, naj je, kjerkoli hoče, pri veselica ali v samoti. Povsod svoj sodni stol postavi, in toži, priča, sodi, kaznuje, vse, kar si storil, in kar ravno sedaj storiti hočeš ali namerjaš. Oster sodnik, kteremu ničesar ne moremo skrivati, ki vse zapazi. „Kjer je mertvo truplo, ondi se zbirajo postojne.“ Vest je ta postojna za dušo. Kedar grešiš in serce omadeževaš, se vest oglasi, in očita, grize, zdihuje in žaluje in tako naznanuje mertvo truplo naše duše. Tako sodnika vsak seboj nosi, kteri se ne da slepiti in podkupiti, kteri si ne da usta zatisniti, kteremu noben ne uide, noben ne uteče, ker ž njim beži. Kajn svojega brata umori; vest njega strašno muči in grize. Beži iz dežele, od enega kraja v drugi, pa strašnemu sodniku ne more uiti, povsod teče za njim, in na čelu mu sodbo zavoljo do-prinešene hudobije zapiše.

Veste pa, zakaj je ta sodnik tako mogočen, da mu nihče ne uide, zakaj je tako pravičen in neprestrašen, da se ne da ujeti, ne motiti ne goljfat? ker v vesti sam Bog, večni sodnik, govori. Sam Bog je postavil v serce zapisal, sam Bog je sodnika v serce postavil, sam Bog je vesti sodbo izročil, da bi bila predhodnika in oznanovavca strašnejše sodbe in sodnega dnu. Tega sodnika se pa vendar ne bojite, ker sicer očita, grize, peče, ali vendar sodbe očitno ne govori in svetu ne zdaja. Ako se pa njega ne bojite, saj eno reč pomislite in si k sercu vzemite. Ravno ta, ki je našo vest za sodnika postavil, bo ob sodnem dnevu na sodnem stolu sedel, on bo nas sodil, toda še veliko ostrejšo in resnejšo. Kakor nas vest na skrivnem sodi, bo sodnik nas očitno pred celim svetom sodil, in sodbo očitno oznanil. Kar nas zdaj le malo grize, bo postalo strašen červ, ki bo nas vekomaj grizel; kar nas le malo peče, bo postalo grozen plamen, in kar še včasih pred svetom zatajiti in zakriti moremo, se ne bo dalo več zakrivati in tajiti. Debelo je zapisano v bukvah pravice božje. O strašno je pasti v roke pravičnega Boga. Zdaj razumite besede danšnjega evangelja: „Tedad se bodo jokali vsi rodovi sveta in bodo vidili sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom.“ Mat. 24, 30.

Ljubi kristjani! poslušajte torej sodnika, ktereга nosite zmiram seboj. On vas še ob pravem času opominja, on je le predhodnik tistega sodnika, pred kterim se bodo zbrali ob sodnem dnevu vsi rodovi sveta. Sedaj nas opominja, svari, ondi pred sodnim stolom

bo pa strašna priča, ktera bo nas nar ostrejše toževala in izdajevala. Drugi predhodnik so prigodbe po svetu:

II. Predhodniki sodnega dneva so tiste strašne sodbe, s kterimi Bog včasih obiskuje ljudstva, kraljestva in posamne ljudi. Kjer človek hodi, sled zapusti, toda se včasih še poznati ne more. Tudi to, kar človek ali celo ljudstvo stori ali pregreši, brez sledi ne ostane. Te sledi so že morebiti davno zbrisane iz spomina ljudi, pred božjim očesom pa še niso zbrisane, so še žive kakor od danes. Kedar se mera hudobij napolni, udari silna roka pravice božje; ljudem se pa zdé, da bi bila vdarila strela iz jasnega neba, ker so že zavili doprinešenih hudobij in grehov. V osodi ljudstev in v prigodbah po svetu verni kristjan vidi predhodnike pravične sodbe božje in sodnega dne.

Marija prečista devica je v prelepem psalmu Boga povelicevala rekoč: „Svojo moč je pokazal v svoji roci, in je razkropil te, ki so prevzetnega serca. Mogočne je iz prestola (trona) poislil, slabe je povišal“, Luk. 1, 51. V tem psalmu vidimo sodbe božje, ktera prevzetne ponižuje, pobožne povišuje. Prigodbe po svetu ravno to pričajo. Strah nas preleti, kedar slišimo prerokovanje od pokončanja Jeruzalema in judovskega ljudstva; na tanko se e dopolnilo vse do zadnje besede in se še dopolnjuje. Ali ni to odba božja? Jeruzalem, judovsko ljudstvo je Mesija zavglo in tem samo obsodilo se. Blagoslov, srečo je zavglo, zatorej je priša nesreča in kletev čez Jeruzalem in Jude. Od Jezusa, ki bi bil im življenje, se je odvernilo, zatorej je smerti zapadlo. Kjer je mervo truplo, ond se zbirajo postojne. Takrat so ble rimske postoje ali zastave rimskih armad, ktere so pod povelstvom Tita in Vesaziana Jeruzalem obdale in pokončale, da kamena na kamenu ni etalo. Prevzetni Jeruzalem in terdovratni Judi niso edini, nad kteri se je razodela sodba božja. Hočeš izgledov, prigodbe po svet ti jih na 1000 povejo. Se se spominjamo, kako lepo je cvetla keršanska cerkev v jutrovih deželah, bila je lep vert poln nar lahtnejšega sadu. Njihove bogate cerkve so daleč slovele, in znanje svetega križa se je nad vsako vesjo in mestom lesketalo. Še ovijo pobožni in modri ljudi in učeniki, kteri so svetili tistim kraja, dokler je po naših bila večidel terda tmina. Keršansko ime je slaj ond sovraženo, cerkve poderte, in polomesec na stolpih (turn) naznanuje prebivališče nevernikov. Keršanski narodi so se bli pgrešili, božja sodba jih je dala nevernikom zatreti. In tudi po rših deželah, ko so se narodi prevzeli, in mehkužnosti udali, kedaso se med seboj tergali, sovražili in bojevali, divji narodi prihmijo, kristjane kolejo, cerkve ropajo, vasi požigajo, polje po-

končujejo. Keršanski narodi se pregrešijo, Bog pošlje drugo šibo, krivoverec ustane, zapeljuje narode, in mnogo milijonov jih od stebila edinoprave cerkve odterga. Kaj nam prigodbe nar. novejših časov drugega kažejo? Hočete sodbo božjo nad posamnimi ljudmi? Glej nesramnico, kako ostudno se je lepšala, in celo svoje bogastvo na svoj život obešala! Kako hitro je bilo njenega lepotičenja konec! Glej prevzetneža, ki je nedavno povsod bil viditi in slišati, povsod priljuden in ljub gost; sedaj duri pred siromakom zaklepajo, in pravijo od njegovega razujzdanega življenja. Glej bogatina, ki je mislil vse prekaniti in zaklade le na kupe spravljati, sreča ga je sedaj prekanila. Obrekovavko in jezično glej, kako jo sedaj lastni jezik in jeza tepe! Recite, da se je vse to le tako primerilo; ali pa tudi toni že čudno? Jaz pa pravim, to je sodba božja na svetu, ali to so predhodniki sodbe božje sodni den.

III. Strašne so sodbe božje, ktere se nad ljudmi in narodi ozodevajo, ali še veliko strašnejša bo tista sodba, v kateri bojo obsojeni vsi ljudi in narodi. Zakaj tista sodba bo vesoljna, noben ne bo ji ušel; sodba bo pravična in očitna, obsojeni bojo pričo nbes in vseh ljudstev, tista sodba bo zadnja in večna, sodbe, ktero bmo tamkej slišali, nihče ne bo mogel več premeniti. O strahovitni zadnji den. Kakšen boš za me, srečen ali nesrečen? Poslušajmo tega Avgušтина: „Takšen bo, kakšen je bil zadnji tvojšga življenja; kakšnega te bo zadnji den življenja dobil, akšnega te bo zadnji den sveta našel; kakor boš umerl, ako boš obsojen.“ Kedar slišimo govoriti od sodnega dnu, milimo ga še daleč, še 1000 in 1000 let preč; ali bližej je kakor i ga mislimo, vsakemu je tako blizo, kakor smertni den. „Bliz je veliki den gospodov“, uči prerok, „blizo je in naglo priaja; oznanenje gospodovega dneva bo žalostno, še močn se bodo strahovali. Ta den je den jeze, žalosti in strahu, den tuge in rev“, Sophr. 1, 14. In Jezus uči: „Ljudi bodo koerneli od strahu in čakanja tistega, kar ima čez svet piti.“ Luk. 21.

Po predhodnikih in oznanovavcih sodimo kaj, ima še pri, kaj imamo še pričakovati. Ako se črni oblaki po gorah valijo sivkljate meglice pa pod njimi dirjajo, kedar že od daleč gremo molkle gromenje in vidimo bliske po meglah igrati, se vse rese, vse moli, ker vemo, da se strašno hudourje bliža.

Čujte pa oznanovavce sodnega dneva!

„Ustali bodo krivi Kristusi in krivi preroki“, Lu 24, 24. Koljko neznanih stisk so že napravili krivi preroki; razrgali svežo cerkev, hude vojske in morije so vneli, razkačili in adra-

žili brata zoper brata, sina zoper očeta, hčer zoper mater, in mater zoper otroke, in vse te stiske bodo ponovljene, te morije in sovraštva vnovič in še silnejše se vnele. V tih nesrečnih žalostnih dnéh bo vgasnila ljubezen. Oh že sedaj je tako malo ljubezni, in zatorej tako hudo živeti. Tedaj bo pa vgasnila popolnoma, strašno znamenje tega, kar ima še priti.

„Znamnja bodo na zemlji.“ Trobenta bo zabučala in prišlo bo vse, kar je na zemlji; odperli se bodo brezni morja in pokazali svoje pošasti. Zabučala bo drugič trobenta, tresla se bo zemlja v svojem dnu. Morje bo prederlo svoje obzide in bo prihrušalo kakor trume serditih levov iz levnjaka. Megle bodo bliske pljuvale in vse se bo združilo povečati strah in grozo slednjega dneva. Vse zlo se mora združiti, da bo oznanilo večno zlo. Spet zabučí trobenta, in silni požar plane iz zemlje in vse pokonča na zemlji in na nebu. Cel svet je velik grob. Lepa zemlja, ktera je 1000 let stala, ni več, in nebo, ktero se je 1000 let nad zemljo razprostiralo, in zvezde, ktere so toliko 1000 let svoje pote hodile, vse se bo pogreznilo, velik strašen grob bo ostal; vse je pripravljeno za sodbo. „Vidili bodo Sina človekovega priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo“, Luk. 21, 27. „in jokali bodo vsi rodovi sveta.“ Mat. 24, 30.

Narodi sveta se bodo zbrali pred njegovim obličjem. „Tedaj bodo spoznali gospoda, kedar bo sodbo imel“, Ps. 9, 17. Grešniki bodo vidili, koga so prebodli“, Joan. 19, 37. Spoznal ga bode nevernik, kakor kristjan, jud in krivoverec, hudobnež in pobožni. Vsi bodo slišali in spoznali njegov glas: „Jaz sem“, jaz sem Jezus, ktereга ste preganjali, zatajevali in preklinjali. Jaz sem vam ta den pripravil, glejte rane, ktere ste mi vsekali, glejte glavo, ktero ste mi prebodli, glejte stran, in to je kri, ktera je prišla čez vas in vaše otroke. „Kdo bo ostal pred njegovim obličjem“, Malah. 3, 2. „Gorje, kliče prerok, to je strašen den, kakor ga ni bilo“, Jerem. 30, 7. Kako bi še dalej mogel popisovati strah tistega dnu! Dosti je, kar smo slišali. Predhodniki nam povejo in naznanujejo dosti strašnega, kar ima še potem priti.

S k l e p.

Ljube keršanske duše, najte nas prehodniki sodnega dnu in sodni den s svetim strahom navdajejo, in nas učé, da bi več skerbeli za svoje izveličanje. Vsaki trenutek na tem svetu je drag, in zamore čez našo večnost obsoditi. Ne zanesite se na zadnje dni, zakaj ti so negotovi. Zatorej nas sv. Pavl svari pred terdovratnostjo, da bi se marveč potrudili, pobožno in pravično živeti in tako v Kri-

stusu ostati, da homo, kedar pride njemu podobni. Strašno je pasti v roke živega Boga! Bojé in trepetaje skerbimo za svoje izveličanje! Ne bodimo slepi in najmo se podučiti od predhodnikov sodbe božje, kaj imamo v večnosti pričakovati! Išimo gospoda, dokler je najti, kličimo k njemu, dokler je blizo! Amen.

Pridiga za prvo adventno nedeljo.

(Jezus na zemlji — v našem sercu — na oblaku.)

„Vidili bodo Sina človekovega priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo.“ Luk. 21. 27.

U v o d.

Skerbna mati, sv. katoliška cerkev, uči in oznanuje božjo besedo svojim vernim otrokom, jih opominja in spodbada, jih svari in prosi celo leto. Ona se trudi, brumne in pravične v dobrem poterditi, grešnike pa buditi iz grešnega spanja. Zatorej se bere poslednjo nedeljo po binkošti — konec cerkvenega leta — strašno evangelje od sodnega dnu. Poglej, pravi sv. cerkev, brumni kristjan! Jezus Kristus, v katerega zvesto veruješ, terdno zaupaš in katerega serčno ljubiš, poglej ta bo prišel sodit žive in mertve, veseli se, postavil te bode na svojo desno stran in peljal v večno kraljestvo nebeškega Očeta! Poglej, pravi sv. cerkev, poglej pa tudi ti hudobni grešnik, Jezus Kristus, katerega si ti zamečeval in žalil, bode prišel sodit žive in mertve; strašne reči se bodo godile na nebu, na solncu, na mesecu in zvezdah; groze in strahu bodo ljudje koprneli; tresli se bodete tudi vi; zakaj postavil vas bode Jezus na svojo levico in pahnil v večno pogubljenje! Tako uči in kliče sv. kat. cerkev konec cerkvenega leta; pa tudi danes, ko stojimo na pragu novega cerkvenega leta, ravno tako uči in kliče; tudi danes gro-mijo nam po ušesih strašne besede sodnega dneva. Naj bi nam te besede spreletele vse žile in kosti, in nas spodbadale, novo leto keršansko začeti in celo leto keršansko živeti, da leto spet srečno in keršansko končamo. Brez Jezusa in njegove pomoči nam je to pa nemogoče: „Jaz sem vinska terta, vi pa mladike; kdor v meni ostane, in jaz v njem, ta veliko sadu prinaša: zakaj brez mene ne morete nič storiti“, pravi Jezus, Jan. 15, 5. Da bi toraj Jezus s svojo gnado v naše serca prišel, in v naših sercih prebival, da bi se mi grehov očistili in pripravili čedno prebivališče: kaže nam današnje sv. evangelje Jezusa Kristusa ostrega sodnika, ki bode sodni dan prišel sodit žive in mertve; — pa kaže nam tudi sedajni adventni čas Jezusa Kristusa, usmiljenega odrešenika, ki je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega, in izveličat, kar je bilo pogubljenega. Resnične so toraj be-

sede sv. Bernarda, ki pravi: „Vemo, da je prihod Jezusov — trojni: prihod za nas, v nas in zoper nas.“ Od trojnega prihoda Jezusa Kristusa hočem tudi jaz danes govoriti in pravim:

1. Jezus je prišel za nas na zemljo, da bi nas odrešil;
2. Jezus pride v nas v naše serca, da bi nas posvetil;
3. Jezus bo prišel zoper nas v oblaku, da bi nas sodil.

Latinska beseda „advent“ pomenja po našem „prihod“. Prav je toraj, da se adventni čas spominjamo Jezusovega prihoda; zategavoljo zvesto poslušajte!

Razlaganje.

Adam in Eva sta grešila, zaklenila sebi in nam vsem vrata nebeške: ves človeški rod je bil obsojen zavoljo storjene pregrehe biti na večno pogubljen. Pa Oče nebeški se usmili po svojej neskončnej milosti in obljubi odrešenika poslati. Celih 4000 let so potem svojim odrešeniku zdihovali vsi brumni očaki, — sveti preroki so napovedovali in popisovali ga, vse bogoljubne duše so klicale, kakor prerok Izaija 48, 8.: „Rosite ga nebesa doli in oblaki dežite pravičnega, odpri se zemlja in rodi izveličarja! Pa njih želje se niso dopolnile, njih prošnje niso se uslišale! Oh veliko prerokov in kraljev je hotlo ga viditi in slišati, pa niso doživeli tega srečnega dneva! Pa čas se je spolnil, Bog je poslal svojega angelja, Mariji v Nacaretu oznanovat, da bode ona od sv. Duha spočela dolgo pričakovanega odrešenika, Marija spregovori: Dekla sem Gospodova, naj se mi zgodi po tvojej besedi nebesa se odpró in

1. Jezus Kristus pride na zemljo, da bi nas odrešil.

Kako je prišel na zemljo? Lejte uboga devica ga je v revnem hlevu povila, ni imel, kamor bi si svojo glavo položil, bil je skoz in skoz revnemu hlapcu podoben. Pokaj si neskončno veselje svojega Očeta zapustil, večni božji Sin, in podal mu na našo solzno dolino? Črna noč nevednosti in neumnosti je pokrivala celo zemljo, ljudje niso poznali ljubega Očeta nebeškega, niso vedeli, koliko je naša duša vredna in kaj nas po smerti čaka, niso znali pota, ki pelje v večno izveličanje. To strašno tmoto razgnat, ljudem prižgat sveto luč prave vere, za to je prišel na svet: „Za to sem rojen in prišel na svet, Jezus sam govori, da resnico pričam“, Jan. 12, 46. On je bil „prava luč, koja vsakega človeka razsvetljuje, ki pride na ta svet“, Jan. 1, 9. Ker so ljudje tako krivo verovali, so tudi hudobno živeli. Grehe so doprinašali, šege imeli in darove darovali, da je le slišati strah in groza, njih življenje je bilo prav divjaško in jih božja služba prav hudičevala! Poerbanega greha in strašnih pregreh, ktere so ljudje sami doprinašali, človeški rod odrešit, je Jezus prišel na svet: „Glejte jagne božje,

je klical sv. Janez Kerstnik, ktero grehe sveta odjemlje“, Jan. 1, 29. „On je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, ampak tudi za grehe celega sveta“, I. Jan. 2, 2. Pa to delo mu je težko stalo: kervav pot je potil, bil je bičan in ternjem kronan, težki križ je nesel na Golgato in svojo sveto kri prelil na svetem križu, — vse to, da bi nas greha odrešil in božje jeze! — Tudi tega niso ljudje vedeli, da njih duša po smerti živi vekomaj, tudi nobeden ni prišel v večno življenje: zakaj nič nečistega ne gre v nebeško kraljestvo. Vrata nebeške je Jezus tudi odperl in nam pridobil zaupanja, da po smerti še živimo, živimo pri nebeškem Očetu, živimo v večnem in neizmernem veselju: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdor koli v nja veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje“, Jan. 3, 16. Glejte ljubi moji! zagadelj je Jezus prišel na zemljo, za nas je prišel, rešit nas žalostne nevednosti in neumnosti, rešit nas gerdih zmot in strašnih pregreh, rešit nas božje jeze in večne smerti! Hvalimo in ljubimo Jezusa, ki nam je pridobil toliko gnad in dobrot, in deržimo se zvesto njegovega sv. nauka in pota, ktereга nam je on kazal. Kaj bi nam pomagalo, da nas je Jezus učil, ako bi njegov nauk zamečevali? da nas je Jezus greha rešil, ako bi prederzno grešili? da nam je prostor v nebesih pripravil, ako bi za njega nič ne marali: „Bog nas je stvaril brez nas, pa nas ne bo izveličal brez nas!“ Zatoraj sv. kat. cerkev obhaja sv. adventni čas, nas opominjati in spodbadati, da bi skerbeli za svoje izveličanje: „Poglejte in povzdignite svoje glave, kajti vaše odrešenje se približuje!“ Kakor je Jezus prišel nekđaj na zemljo, da bi nas odrešil, tako pride v nas, v naše serca, da bi nas vredne storil njegovega odrešenja; kajti

2. Jezus pride v nas, v naše serca, da bi nas posvetil.

„Glej, govori Jezus milo in ljubeznjivo, glej, stojim pri vratih in terkam: ako kdo sliši moj glas, in meni duri odpre, pojdem k njemu noter, in bom ž njim večerjal in on z menoj“, skriv. raz. 3, 20. Ja, priserčni kristjani! Jezus terka na duri naših serc, terka vsak dan in vsako noč, posebno pa sedaj o adventnem času! Začenjamo ravno sedaj novo cerkveno leto, urno poteče spet mesec za mesecom, teden za tednom, in den za denom, in kmalo stojiš o človek! eno celo leto bližej večnosti; ali bodeš mar stari grešnik ostal, kteremu se bodo pre ali šlej odperle vrata peklenske? — Zgodaj zapojo zvonovi iz visokega turna in budijo verne kristjane zgodaj ustati in podati se v cerkev božjo; tam zdihuje vse po božjem odrešeniku in prepevlja mile pesmi k časti rožne device Marije, ktera ga nam je rodila; ali hočeš mar le ti grešnik ostati v postelji starih grehov, alj nimaš serca in veselja do odrešenika Jezusa Kristusa in njegove božje matere prečiste device Marije? — Sv. katolijska cerkev zavija se v modro

(plavo) barvo, prepoveduje vse šumenje in veselovanje, zapoveduje ostro postiti se in vabi verne ovčice te svete dni prejeti presvete zakramente; in glej veliko brumnih duš se zderžuje vsega posvetnega veselja, se posti, stopa v spovednico in k mizi božjej; ali te mar vse to ne mika, tudi pogledati v svoje serce, svojih grehov tudi se znebiti, se zgrevano spovedati in spokoriti in prejeti Jezusa v svoje serce? — Sv. katolijska cerkev te opominja po berilih in evangeljih cel adventni čas spokoriti se in tako pripravljati pot Gospodu; saj si slišal, kako kliče danes sv. Pavl: „Bratjel vemo, da je že ura, da od spanja ustanemo. Zakaj naše izveličanje je blizo. Noč je prejšla, dan pa se je približal. Verzimo tedaj od sebe dela tme, in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“; le poslušaj, vsako nedeljo bodeš kaj podobnega slišal; ali bode mar vse ljubeznivo opominovanje skerbne matere, svete cerkve, zastonj, ali imaš rajši nevednosti černo noč in hudobije strašno temo, ali hočeš le spati, spati grešno spanje večnega pogubljenja ali pa bedeti in delati za pekel? — Glej ljubi moj kristjan, tako terka Jezus Kristus sveti adventni čas: zgrevanega in ponižnega serca Jezus ne bode zaverigel, prišel bo v sv. spovednico in te grehov očistil in posvetil, prišel bo pri sv. mizi, se s teboj združil, v tebi prebival pa živil in redil te za večno življenje. Oh presrečni vsi, ki odprejo, kadar Jezus terka! On pride in prinese seboj cele nebesa in gnade in dobre njihove! „Kolikor jih ga je sprejelo, jim je dal oblast božjim otrokom biti“, pravi sv. Janez; pa žalostno je, kakor tudi on pravi: „Na svet je prišel, in svet ga ni spoznal, v svojo lastino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli.“ Oh da bi nobenega izmed nas ne zadele te strašne besede: On Jezusa ni sprejel v svoje serce. Kaj ti bo pomagalo, da Jezusu braniš priti v tvoje serce, — ubranil mu vendarle ne boš; prišel bode Jezus, pa ne da bi tvoje serce očistil in posvetil, temuč da bi odkril njegovo gerdobo in gnusobo celemu svetu; kajti

3. Jezus bode prišel zoper nas v oblaku, da bi nas sodil.

Sveta Evdoksija je bila svoje dni velika grešnica, nečisto in nesramno je živela dolge leta. Prigodi se, da pri nekem sosedu nek puščavnik prenoči, v tihej noči glasno od strašne sodbe božje poje in Evdoksijo prebudi. Grešnica tenko posluša milo petje od strašnih prihodnih reči, koliko hudega čaka grešnika, koliko veselje pravičnega. Kakor hitro se razdeni, pošle po svetega pevca. Lepo ga prosi, naj jej strašne resnice dalej razloži, od katerih je po noči pel. Slišati, kako bode pravični Bog tudi njo sodil, poklekne pred služabnika hožjega in se vsa

zgrevana in objokana spove. Spala je poprej za nebesa, pa oživela je in hodila po sternej stezi ostre pokore v večno izveličanje. — Le enkrat je sv. Evdoksija slišala praviti od sodbe, pa poboljšala se je! Vi ste slišali že tolikokrat, ste slišali danes osem dni, in ali se je le ena živa duša poboljšala? Pa vendar ne obupam, spet nanovič poskušam, poslušajte toraj spet danes nekaj od sodbe! Prišel bode Jezus, pa ne ubog kakor nekdanj v jasicah, pa ne žalosten kakor nekdanj na vertu Gethzemani, ne križan kakor nekdanj na Golgati, ampak prišel bode v oblakih nebá z veliko močjo in veličastvom: „Znamnja bodo na solncu, in mesecu, in zvezdah in na zemlji bo stiska med narodi zavoljo strašnega šumenja morja in valov. In ljudje bodo koperneli od strahu in čakanja tistega, kar ima priti čez svet; solnce bo otemnelo, in mesec ne bo dal svoje svetlobe, in zvezde bodo padale iz neba, in moči nebeške se bodo gibale.“ Prišel bode Jezus, pa ne da bi ljudi učil, za nje terpel in umerl in jih tako odrešil, ampak da bi jih sodil: „In bo poslal svoje angele s trobento in z velikim glasom, in bodo zbrali njegove izvoljene od čveterih vetrov, od konca neba do konca njegovega; morje in zemlja bota dajala mertve iz svojih grobov, vsi so zbrani živi in mertvi v dolini Josafat.“ Prišel bode Jezus, pa ne da bi grešnike opominjal in svaril, jih klical in iskal, ampak da bi jih sodil: „Kadar bo prišel Sin človekov v svojej svetlosti in vsi angeli z njim, takrat bo sedel na sedežu svojega veličastva. In pred njega bodo zbrani vsi ljudje, in njih bo narazen ločil, kakor pastir loči ovce od kozlov; ovce bo postavil na svojo desnico, in poreče kralj: Pridite, vi izvoljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, ktero je za vas pripravljeno od začetka svetá. Unim pa, ki so bili na njegovej levici, poreče: Poberite se od mene vi prekleti v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim služabnikom: in grešniki pojdejo v večno terpljenje, pravični pa v večno življenje.“ Mat. 25. In kamor drevo tukaj pade, bo ležalo vekomaj: človek! veselil se boš vekomaj, ali pa terpel boš vekomaj! Tako bode enkrat Jezus tretjokrat prišel. Oh strašen dan, kliče prerok, dan strahu, dan jeze božje, dan maščevanja božjega! Oh da bi nikoli ne zabili, da bode Jezus prišel sodit žive in mertve! Kaj bote rekli vi, ki zapirate svoje ušesa Jezusovemu svetemu nauku, ga malo kedaj poslušate, še manj pa spolnujete. Kaj bote rekli vi, ki se ogibate božje hiše, kjer Jezus prebiva, za vas se daruje, vas čaka pri svetej mizi in kliče: Pridite k meni vsi, ki ste obteženi in žalostni in jaz vas bom potolažil. Kaj bote rekli vi, ki sami gerdo in grešno živite, tudi druge od Jezusa odvrčate, njegove drago odkupljene ovčice morite, tistim pa posmehujete se, ki se Jezusa zvesto deržijo, se po njegovem nauku lepo ravnaajo, ga radi v cerkvi obiskujejo in v presvetem zakramentu vredno in pogosto prejemajo. Čujte! Jezus bo prišel, pa vas bode sodil: Vi ste se

ga sramovali, ga zatajevali, ga zasmehovali; prišel bode Jezus, pa sedaj On vas ne bode poznal, — prej ste ga vi zaverгли, sedaj bode pa On vas zaverгel, zaverгel v peklenski ogenj, zaverгel na večne čase. Vpili bote: „Hribi padite na nas, gore pokrite nas!“ Luk. 23, 30.

Sklep.

Priserčni poslušavci moji! Adventni čas je sedaj, prav veselo novico imam vam naznaniti; pa današnje evangelje govori od poslednje sodbe in moram vam oznaniti strah in grozo. Adventni čas kaže nam milega odrešenika, današnje evangelje pa ostrega sodnika. Le štiri tedne in lepa zvezda se nam prikaže na nebu; po današnjem evangelju pa padajo zvezde iz neba, mesec se zakriva in solnce otemni. Blizo je sveta noč, ko bodo angeljski kori iz nebes se spuščali in okoli Betlehema nebeške pesmi prepevljali; po današnjem evangelju pa se gibljejo nebeške moči in angeli trobijo v trobento: „Ustanite mrtvi, in pridite k sodbi.“ Skoraj bodedo gledali božjega Sina tiho v revnih jaslicah, današnje evangelje nam ga pa kaže sodnika v velikej časti in oblasti! Tako čuden in različen je Jezusov prihod: prišel je za nas tiho in pohlevno, da bi nas odrešil, prišel bo nad nas močno in strašno, da bi nas sodil. Oh usmiljeni Jezus pridi tudi ta sveti adventni čas v nas, v naše serca, očisti in posveti jih in ostani v našem sercu do poslednje ure! Kedar prideš sodit žive in mrtve, bodi nam prijazen in milostljiv! Amen!

Kerščanski nauki.

XVI. Glej katek.: Kaj se pravi keršansko upati do: S čem se keršansko upanje obudi?

Uvod.

„Zdaj ostanejo vera, upanje in ljubezen, to troje: narveči pa med temi je ljubezen“, pravi sv. Pavl Kor. 13, 13. Te tri božje čednosti mora vsak kristjan dobro znati in pa večkrat tudi obujati. Zatoraj jih pridni gospodarji doma s svojo družino radi žebrajo, zatoraj jih slišite tudi v cerkvi po vsakej pridigi moliti. Le pobožno jih vselej obujajte, da se vera, upanje in ljubezen v vaših sercih prav vnemejo in svetlo gorijo! Od svete katolijske vere sem vas že podučeval; pokazal vam sem, kar je Jezus Kristus nam razodel, kar mesto njega sv. katolijska cerkev uči in kar mora vsak kristjan terdno verovati, da se večno izveliča. Glejte ljubi kristjani! koliko tisti že znajo, ki so pridno h keršanskemu nanku hodili in dobro pazili! Gremo toraj spet dalej, in se učimo od keršanskega

upanja. Prav veselilo vas bode slišati kaj od tega, kar nam je Bog obljubil in kar od njega pričakovati smemo. Razložil vam bodem danes trojno prašanje:

1. Kaj imamo upati od Boga? 2. Zakaj imamo upati od Boga? 3. Kako imamo upati od Boga?

Razlaganje.

1. Kaj imamo upati od Boga? Katekizem pravi:

Upamo od Boga večno življenje, to je večno izveličanje, in pripomočke, tisto doseči. Hočem pa vse bolj natanjko naštet, kar imamo upati. Človek ima upati:

a) Opuščanje grehov po zasluženji Jezusa Kristusa. Da človek sme to upati, je angelj Jožefu v spanji od Jezusa povedal, da bo odrešil svoje ljudstvo grehov; in tudi Jezus sam je to poterdil, ko je rekel, da ni prišel iskat pravičnih, ampak grešnikov. In on je dal svojej cerkvi oblast, grešnikom grehe odpuščati. Tudi, kar noben človek storiti ni mogel, je Jezus storil: on je terpel in umrl in tako zadostil božjej pravi za grehe celega sveta. Zato pravi sv. Janez: „Če je kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa pravičnega. In on je sprava za naše grehe, ne pa samo za naše, ampak tudi za celega sveta grehe.“ 1. Jan. 2, 1—2.

b) Razsvetljenje uma, da bo prav spoznal, kaj je sveta volja božja, in posvečujoče gnade in pomoči božje, da bo zamogel božje zapovedi zvesto spolnovati. Posvečujoča gnada ga opraviči, ga stori otroka in dediča božjega, pomoč božja ga pa močnega dela, da živi po božjih zapovedih, ker tega mu je treba, da nebesko kraljestvo zadobi. To upati, nam vsem Jezus serčnost daje, ker nas vabi, rekoč: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in vas bom poživil.“ Mat. 11, 28. In sv. Pavel: „Stopimo tedaj zaupljivo k sedežu gnade, da usmiljenje dosežemo in milost najdemo, ob času potrebne pomoči.“ Hebr. 16.

c) Večno izveličanje v nebesih, ker ga vera uči, da mu bo Bog v nebesih vse obilno plačal, kar je iz ljubezni do njega storil ali preterpel, in če je le kozarec merzle vode revežu dal iz ljubezni do Boga, bo obilno plačilo v nebesih našel. Vesel je sv. Pavel smert pričakoval, ker je rekel: „Čas moje razveze nastaja, dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod pravični sodnik tisti dan, ne pa samo meni, ampak tistim, kateri ljubijo njegov prihod.“ 2. Tim. 4, 6—8.

d) Tudi zemeljske dobrote; človek ima dušo in telo, obe morate ohranjene biti. Telo je iz zemlje, potrebuje tudi zemeljskih stvari,

če ga hoče ohraniti, in več reči mu je treba k ohranjenju na zemlji, da v nedolžnem veselji živi, in tudi veliko dobrega stori. Vse zemeljske dobrote so tudi le dar božji; le Bog nas je vstvaril, vse ohrani, in on je storil Joba, Abrahama, Izaka, Jakoba, bogate, itd. Tudi Jezus uči telesnih dobrot Boga prositi, ker pravi: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh.“ Luk. 11, 3. „Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ Jan. 16, 23. „Išcite tedaj narpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to vam bo priverženo.“ Mat. 6, 33. Jezus pravi, prizadevajte si, dobri kristjani biti, se od grehov očistiti in posvetiti, kakor vas učim, in zraven nebeškega plačila vam bo Bog tudi še to dal, kar je za ta svet, za sedanje življenje potrebno. Zato smemo upati tudi zemeljske dobrote; pa ne smemo neumno hrepeneti po bogastvu, al nadležno prositi posvetnih dobrot ali pa v nadlogah obupati.

Glejte ljubi moji! koliko lepih reči imamo upati od Boga; kdo nam pa pravi, da imamo upati?

2. Zakaj imamo upati od Boga? Upamo od Boga zato:

a) Ker je on obljubil nam pomagati; resničen in zvest je pa v dopolnovanju svojih obljub. Vedi, da Gospod Bog je sam močni in zvesti Bog, kateri ohrani zavezo in milost tem, kateri njega ljubijo. V. Mojz. 7, 9.

b) Ker je Bog vsegamogočen, in nam toraj lahko daje, kar naša duša, in naše telo potrebujeta. Gospod je moja moč, ker on je moj odrešenik, njegovo ime je vsegamogočno, ps. 15, 2—3.

c) Ker je Bog neskončno dobrotljiv in usmiljen, in toraj rad pomaga. Zamore mati svojega deteta pozabiti, da bi se nad njim ne usmilila? Ako bi ravno ona pozabila, jaz tebe ne bom pozabil, pravi Gospod. Iz. 49, 15.

d) Ker je Bog vsegaveden, in toraj ve kdaj, koliko in kaj potrebujemo. Gospodove oči so svitlejše od solnca, da ogledujejo vse človekove pota, in brezdna globočine, in v nar skrivniše kote človekovih src gledajo. Sirah. 23, 28.

e) Ker zapove vanj upati. David pravi: Zaupajte v Boga, on je naš pomočnik do vekomaj. Ps. 21, 9. Modri tudi pravi: Izroči Gospodu svoje dela, in on bo tvoje misli dobro izpeljal. Prip. 16, 3.

Sedaj že veste, kaj in zakaj imamo upati od Boga; pa še poslušajte:

3. Kako imamo upati od Boga? Upati imamo:

a) stanovitno; človek ne sme v nobenih še tako hudih dušnih in telesnih nadlogah in v nobenem terpljenju serca zgubiti, temuč vedno božje pomoči pričakovati. David je tako stanovitno v Boga upal, da je rekel: „Ako bom tudi po senci smerti hodil, se ne bom nič hudega bal,

ker si ti z meno.“ Psl. 22, 4. Manj ko je mogoče misliti, da bi si človek sam ali pa drugi mu zamogli pomagati, bolj terdno naj upa v Boga, kateri po svojej vsegamogočnosti in modrosti ve vse k izveličanju duše obrniti. In s takim stanovitnim upanjem Boga prav počasti.

Sveto pismo hvali Abrahama zavoljo trdnega upanja v Boga, ko že ni bilo več upati, da bo oče veliko narodov postal, da bo od njegovega rodú toliko otrok, da jih ne bo sošteti, kakor zvezd na nebu ne. On star, Sara nerodovitna in čez devetdeset let stara, ni bilo več misliti, da bi bilo mogoče še otrok imeti. In Bog ga zavoljo upanja pohvali, ker je zoper upanje upal. Rimlj. 4. Ravno tako je hvalil Jezus zaupanje Kananejske žene, ktera je terdno va-nj upala, dasiravno je ni hotel poslušati in še od sebe jo je odpravljaj, vendar ni nehala prositi, dokler je ni uslišal.

b) Združeno z božjim strahom. Grešniki in pravični se morajo Boga bati. Da se veliki grešniki Boga bojé, je lahko verjeti, ker jim njih hude dela napovedujejo pogubljenje, ako se ne poboljšajo. Pravični pa tudi se morajo Boga bati, in se ga bojé, in kdor se ga ne boji, ni pravičen. Zapisano je: „Bojte se Gospoda vsi njegovi svetniki.“ Ps. 33, 10. Nedolžni Job je bil v skerbi, sveti Pavel se je bal zaveržen biti, in drugi svetniki so se bali, in v strahu služili Bogu, ker niso gotovo vedeli, če mu dopadejo.

Oboje je potrebno v izveličanje. Strah in upanje sta slehernemu kristjanu potrebna, in oba mu služita v izveličanje, ako misli po veri. Strah, ako je sam, je škodljiv; upanje ravno tako, ako je brez strahu. Vera obuduje strah in upanje, ker prepriča, da je Bog vsegamogočen, pravičen in milostljiv. Kdor se toliko boji, da upanja nima, obupa; in kdor toliko upa, da se nič ne boji, prederzno upa. Strah in upanje sta ob enem potrebna, in ravno zato David pravi: „Služite Gospodu s strahom, in veselite se v njem s trepetanjem.“ Ps. 2, 11. Tudi: „Kteri se Gospoda bojé, upajo va-nj; on je njih pomočnik in varh.“ Ps. 113, 11. Modri tudi pravi: „Kteri se Gospoda boji, je močen v upanji.“ Prip. 14, 27.

Strah in upanje kristjanu služita v izveličanje, če se iz strahu ponižuje, in iz upanja dobro dela.

Kdor prav premisli veliko slabost človekovo, veliko nevarnih skušnjav in svoje grehe, se ponižuje, trepeče in se varuje. Upanje mu daje serčnost, in ga priganja moliti, da si gnado sprosi, in da z nje pomočjo Bogu služi. Strah brani, da ni njegovo upanje prederzno, in upanje brani, da ga strah ne podere; ker se boji, je ponižen in varen; ker upa, rad moli in serčno služi Bogu; če premaga skušnjavo, bolj upa, da bo še premagoval; boji se vender, ker svojo slabost ve; če ga skušnjava premaga, se ponižuje, obilniše moli in skerbneje živi, ker

upa, da bo z božjo pomočjo premagovavec. Strah in upanje tako vodita kristjana na pot pravičnosti, in ga na nji varujeta, da ne odstopi. Prerok David prav lepo govori: „Kako velika je tvoja dobrota (o Gospod), katero jim prihraniš, kateri se te bojé in v tebe upajo!“ 30, 20—21. Kdor ponižno in upljivo služi Bogu, lahko pride v nebesa.

c) Pametno, to je: človek ne sme vse samo od Boga upati in pričakovati, temuč on mora sam si prizadevati in storiti, kar je v njegovej moči. Bog je izveličanje le tistim obljubil, kateri bodo njegove zapovedi spolnovali, pravično živeli; ako bi pa kdo hudobno živel, in zraven svojega pregrešnega življenja vendar le upal zveličan biti, bi se goljufal; ali ko bi ne delal in varčen ne bil, bi se pa na božjo dobroto in milost zanašal, bi bilo njegovo upanje prazno. Bog ni le milostljiv in dober, je tudi svet in pravičen. „Preljubi! ako nam naše serce nič ne očita, imamo zaupanje v Boga, in karkoli bomo prosili, bomo od njega prejeli, ker njegove zapovedi spolnujmo, in storimo, kar je pred njim dopadljivo.“

S k l e p.

Ferdinand II. rimskonemški cesar, kadar je bil v nar hujših stiskah in nadlogah, je poln zaupanja rekel: Bog je v nebesih! Zares, ljubi moji! Bog je v nebesih, naš vsegamogočni Oče je v nebesih, pa je tudi na zemlji, in prav po očetovsko skerbi za vse stvari, posebno pa za človeka. Dober otrok zaupa na svojega očeta, ki vselej pomagati ne zna in ne more, ako ravno bi iz serca rad pomagal. Oče v nebesih pa vselej ve, more in hoče pomagati; zatoraj zaupajmo na Boga, upajmo od njega večno izveličanje in vse pripomočke, večno izveličanje doseči. Zaupajmo vselej, ako ravno se božja pomoč hitro ne prikaže, zaupajmo stanovitno: kjer je huda sila, je blizo roka mila! Pa vendar sami rok križema ne deržimo, ne zaupajmo prederzno; delajmo in skerbimo bojé in trepetaje za svoje večno izveličanje! Amen.

XVI. Glej katek.: „Kaj je molitva do: „Kje je vse zapovedano, za kar moliti moramo?“

U v o d.

Beremo v sv. pismu, da so se Izraelci z Amalekitarji vojskovali. Jozue jih je v boj peljal. Mozes je pa na verh gore šel, roke povzdignil in molil. Dokler Mozes svoje roke na viš derži in moli, Izraelci premagujejo; ko mu pa roke upadajo, so Amalekitarji močnejši. Zato sta Aron in Hur Mozesu v molitvi roko tako dolgo podpirala, da je Izraelsko ljudstvo svoje nasprotnike srečno premagalo. Tudi mi se moramo vojskovati za nebeško kraljestvo. Zakaj zavoljo tega nas je Bog

Oče stvaril, Bog Sin odrešil, in Bog sv. Duh nas posvečuje. Nebeško kraljestvo imamo upati in vse, česar nam je treba, da v nebesa pridemo. To sem vam kazal danes osem dni. Pa tudi to ste slišali, da se moramo vojskovati in prizadevati tudi mi sami, ne smemo le vse od Boga upati. Pa slabi smo, močno na hudo nagnjeni; zatoraj je nam palice treba, na katero se uperati moramo; in ta palica nam je pobožna molitev. Govoril bom sedaj od molitve, in svoj prvi nauk od molitve takole razdelim:

1. Kaj se pravi moliti? 2. Ali smo dolžni moliti? 3. Kako je treba moliti?

Razlaganje.

1. Naš katekizem uči: Molitev je povzdigovanje duha k Bogu; kedar toraj molimo, svojega duha k Bogu povzdigujemo, na Boga mislimo, z Bogom pogovarjamo se. To pa, kar mislimo, kadar molimo, zna biti več sort: častitev, kedar Boga hvalimo in mu nar višjo slavo dajemo zavoljo neskončnih lastnost in dobrot; zahvalitev, kader se Bogu zahvalujemo za prejete dari in dobrote; prositev, kedar Boga kaj prosimo. Vso in vsako molitev pa opravljamo ali samo notrajno ali tudi zunajno. Notrajna molitev se v sercu moli, so misli v Boga obrnjene, se želje k njemu pošiljajo, se povišuje njegovo veličastvo, hvali njegova milost, ali kako drugači. Tako je v svojem sercu Ana Samuelova mati pred skrinjo zaveze molila, da ni bilo glasu slišati; jokala je in v sercu molila, in prosila, kar je želela. I. Kral. 1, 13—20. Zunajna molitev je, če se z besedo razodeva, kar se v sercu misli.

Zunajna ali ustna molitev ni zadosti, ampak treba je, da tudi tako mislimo, želimo in prosimo z besedo, kakor v sercu resnično mislimo. Sama ustna molitev brez notrajne je prazen glas, ne hvali, ampak zaničuje Boga, ker je na videz in lažnjiva. Kteri z besedo molijo, in serce ne ve zato, so vredni slišati, kar je Jezus judom rekel: „Leto ljudstvo me z žnabli časti, njih serce pa je deleč od mene.“ Mat. 15, 8.

Sama notrajna molitev, ako ima potrebne lastnosti je dobra; sama ustna molitev pa nikoli ni dobra, in je prazen glas, če to, kar se pravi, iz serca ne pride.

Da z besedo razodevamo, kar mislimo, ustno molimo, in očitno molimo k Bogu, je potrebno, ker s tim sebe opominjamo, in drugim dober izgled dajemo, da molijo. Ako bi le v sercu molili, bi drugi tega ne vidili, in toraj, kader je dolžnost in priložno moliti, molimo očitno, da drugi tudi molijo.

2. Mi smo dolžni moliti. Jezus nam z besedo in s svojim izgledom zapove moliti. Rekel je svojim učencem; „Prosrite, in se vam bo dalo; išcite in bote našli; terkajte, in se vam bo odperlo.“ Mat. 7, 7. „Vselej

molite, in ne jenjajte.“ Luk. 18, 1. „Čujte in molite, da ne pridite v skušnjava.“ Mat. 26, 41. Kakor je Jezus učil, da smo dolžni moliti, so tudi njegovi apostelnji od njega podučeni molitev za prvo dolžnost kristjana zapovedovali, da Bog hoče, da naj molimo. „Molite brez prenehanja. V vseh rečeh se zahvalite, zakaj to je volja božja v Kristusu Jezusu proti vam vsem.“ 1. Tesal. 5, 17. 18. Govorite med seboj s psalmi in hvaležnimi pesmi, in duhovnim petjem, pojte in prepevajte Gospodu v svojih srcih, dajte hvalo vselej Bogu in Očetu za vse, v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ Efež. 5, 19, 20.

Jezus je pa tudi sam veliko in pogostoma molil; kar je namreč zapovedal, je pred sam storil; ko je nehal ljudi učiti, je molil, je dobro delal, bolnike zdravil, ko je nehal zdraviti, je molil, in po molitvi spet učil, in večkrat, ko ni imel časa moliti podnevi, je ponoči molil, ker molitev mu je bilo nar ljubše delo na zemlji; tako je bilo njegovo življenje na zemlji. Dolžni smo pa tudi moliti zavoljo posebnega dobička; z molitvijo zadobimo vse, kar nam je za dušo in telo treba, in po molitvi bomo tudi od dne do dne boljši, Bogu prijetniši in njegove ljubezni vredniši. Kdor bi molitev opuščal, bi pokazal, da nima vere ne upanja ne ljubezni do Boga, in bi se pregrešil zoper Boga. Bog nas je učil moliti in obljubil nas uslišati, kader ga bomo prosili, če bi pa ne molili, bi pa pokazali, da božji besedi ne verjemo, v Boga ne upamo in ga ne ljubimo, ker nočemo ž njim govoriti, ž njim se ne veseliti, ga ne hvaliti, ne moliti, kakor ga angelji in vsi pravični molijo.

Apostelni in prvi kristjani so bili stanovitni v molitvi, kakor sveto pismo pove; marterniki v ječah so svete pesmi prepevali in molili, in po molitvi serčni postali nar hujše martre terpeti. Apostelni, da bi bili več časa imeli, ljudi učiti in moliti, so izročili skerb za uboge drugim pravičnim možem. Vsi dobri in pobožni kristjani so vselej radi in veliko molili, in pravičniši ali svetejši, ko so prihajali, več in raji so molili. Zato so bili pa tudi otroci svojim staršem pokorni, posli pošteni in zvesti, možje in žene zakonsko zvestobo držali, mladenči in deklice so bili sramožljivi, zapeljivost, goljufije, tatvine in vsako krivico za veliko pregreho držali.

3. Pa vsaka molitev ni Bogu ušec; kako je toraj treba moliti? Molitev mora biti v Jezusovem imenu storjena, zakaj on je naš srednik in besednik pri Bogu. To nas Jezus uči, da mora naša molitev v njegovem imenu opravljena biti; resnično vam povem, da karkoli bote v mojem imenu prosili, vas bo uslišal; zakaj jaz in Oče sva eno, in jaz bom vaš besednik pri Očetu, in ostanem do končanja sveta pri vas. Toda vaše prošnje morajo biti meni všeč. Prosite Očeta po mojem zasluženji; kar sim storil, sem za vas storil, in vam dal, ker vsega tega ne potrebujem, ko sem v časti Očetovej od vekomaj.

Moramo pobožno moliti, to je, le na Boga misliti in v sercu občutiti, kar Bogu govorimo. Molitev mora spremišljena biti, da kristjan svoje želje od zemeljskih reči odverne, jih v Bogu ima, se z Jezusom sklene in serčno želi in prosi pomoči od Boga; če se le žnabli gibljejo, v sercu pa pravih želj ni, so le prazne besede, pa ne molitev. Zakaj molitev je skriven in ponižen pogovor z Bogom, duša pove Bogu, kaj ona občuti proti njemu, in tudi, kar jej je že storil. „Kader molite, ne bodite kakor hinavci, kateri radi v shodnicah in na voglih potov stojé in molijo, da bi jih ljudje vidili. Resnično vam povem, prejeli so svoje plačilo. Ti pa, kader moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri, in moli svojega Očeta na skrivnem, in tvoj Oče, kateri na skrivnem vidi, ti bo povernil.“ Mat. 6, 5. 6.

Moramo s terdno vero in serčnim zaupanjem moliti. Jezus pravi: „Vse, karkoli bote svojega Očeta v molitvi prosili, bote prejeli, ako bote verovali.“ Mat. 21, 22. In sv. Jakob pravi: „Ako kdo izmed vas modrosti potrebuje, naj prosi Boga, kateri vsem obilno da, in ne oponaša, in mu bo dana. Prosi naj pa z zaupanjem brez vsega pomišljanja; zakaj kdor premišluje, je enak morskemu valju, katerega veter goni in semtertje meče.“ Jak. 1, 5. 6. Kdor prosi, naj se zanese na božjo vsegamogočnost in dobroto, ne, da ti kmalo misliš, Bog me bo uslišal, kmalo pa spet rekel, Bog me ne bo uslišal; pri molitvi je vere in upanja treba.“ Vse, kar koli v molitvi prosite, verujte, da bote prejeli, in vam bo se zgodilo.“ Mark. 11, 24.

Moramo v ponižnosti in skesanim sercom moliti. To lastnost molitve nas Jezus v priliki od farizeja in colnarja uči, ki sta šla v tempelj molit. Farizej je tako molil: Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojnik, krivičen, prešestnik, aki kakor ta colnar. Colnar je pa od dalječ stal, in še oči si ni upal proti nebu povzdigniti, temuč se je terkal na svoje persi rekoč: Bog! bodi milostljiv ubogemu grešniku! Jezus je rekel, molitev colnarja je Bogu dopadla, farizejevo je pa zaverigel. Očitno je grešnik spoznal svoj greh in svoje slabosti, spoznal je, da mu Bog ni nič dolžen, in da si pred njim nič zaslužiti ne zamore. je ponižno molil, in zato je Bogu dopadla njegova molitev. Ako hočemo, da bo naša molitev Bogu dopadla, spoznajmo svoje slabosti, molitev ponižnega oblake predere. Sir. 35, 21. Prevzetnemu se Bog ustavlja, ponižnemu pa svojo gnado da. Jak. 4, 6.

S k l e p.

Naši predstarši so radi Boga častili in molili: molitev je bila njih veselje; zatoorej so bili tudi srečni na zemlji, in so — terdno zaupamo! — izveličani v nebesih. Molitev bodi naša prva skerb in nar večje veselje; in homo srečni na zemlji in izveličani v nebesih! Amen.